

**ДОКЛАД С РЕЗУЛТАТИТЕ ОТ ИЗВЪРШЕНА
МЕЖДИННА ОЦЕНКА ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА
ОБЩИНСКИ ПЛАН ЗА РАЗВИТИЕ 2014-2020 Г. НА
ОБЩИНА СТРАЖИЦА ЗА ПЕРИОДА
2014 - 2017 Г.**

Май 2018 г.

СЪДЪРЖАНИЕ

СПИСЪК НА ИЗПОЛЗВАНИТЕ СЪКРАЩЕНИЯ.....	3
СПИСЪК НА ИЗПОЛЗВАНИТЕ ТАБЛИЦИ.....	4
СПИСЪК НА ИЗПОЛЗВАНИТЕ ФИГУРИ.....	4
I. ВЪВЕДЕНИЕ.....	5
1. Нормативна рамка	5
2. Предмет, цели и структура на междинната оценка	7
3. Подход, критерии за оценка и основни източници на информация	9
4. Структура и съдържание на Доклада за междинната оценка за изпълнението на ОПР на община Стражица (2014-2020) за периода 2014-2017 г.	11
II. ОЦЕНКА НА ПЪРВОНАЧАЛНИТЕ РЕЗУЛТАТИ ОТ ИЗПЪЛНЕНИЕТО.....	12
1. Резултати от изпълнението на Приоритет 1	14
2. Резултати от изпълнението на Приоритет 2	17
3. Резултати от изпълнението на Приоритет 3	21
4. Резултати от изпълнението на Приоритет 4	24
5. Резултати от изпълнението на Приоритет 5	33
III. ОЦЕНКА НА СТЕПЕНТА НА ПОСТИГАНЕ НА СЪОТВЕТНИТЕ ЦЕЛИ	37
IV. ОЦЕНКА НА ЕФЕКТИВНОСТТА И ЕФИКАСНОСТТА НА ИЗПОЛЗВАНИТЕ РЕСУРСИ.....	51
1. Финансова ефективност и ефикасност.....	52
2. Ефективност и ефикасност по отношение на планираната Програма за реализация в ОПР	56
3. Управление, мониторинг и наблюдение на Общинския план за развитие.....	57
4. Проблеми, възникнали при прилагане на ОПР 2014-2020.....	61
5. Предприети мерки за осигуряване на информация, публичност и партньорство на ОПР на община Стражица	61
6. Съответствие на ОПР 2014-2020 със секторни политики, планове и програми на територията на община Стражица	62
7. Резултати от извършени оценки за периода 2014-2017 г.	63
8. Оценка на ОПР по отношение на социално-икономическото развитие	63
9. Актуалност на SWOT анализа	64
10. Актуализирана програма за реализация	64
V. ИЗВОДИ И ПРЕПОРЪКИ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА СЪОТВЕТНИЯ ДОКУМЕНТ.....	72
VI. ПРИЛОЖЕНИЯ.....	76

СПИСЪК НА ИЗПОЛЗВАНИТЕ СЪКРАЩЕНИЯ

АСП	Агенция за социално подпомагане
ДБ/ЦБ	Държавен/централен бюджет
ДИ	Други източници (дарения, съфинансиране, фондове на други финансови инструменти)
ЕИП	Европейско икономическо пространство
ЕС	Европейски съюз
ИСУН	Информационна система за управление и наблюдение на средствата от Структурните фондове на ЕС
ЗМСМА	Закон за местното самоуправление и местната администрация
ЗОП	Закон за обществените поръчки
ЗРР	Закон за регионалното развитие
МО	Междинна оценка
МОН	Министерство на образованието и науката
МРРБ	Министерство на регионалното развитие и благоустройство
МСП	Малки и средни предприятия
МФ	Министерство на финансите
НДЕФ	Национален доверителен екофонд
НПЕЕМЖС	Национална програма за енергийна ефективност в многофамилни жилищни сгради
ОБ	Общински бюджет
ОПАК	Оперативна програма „Административен капацитет“ 2007-2013 г.
ОПИК	Оперативна програма „Иновации и конкурентоспособност“ 2014-2020 г.
ОПОС	Оперативна програма „Околна среда“ 2007-2013 г./2014-2020 г.
ОПДУ	Оперативна програма „Добро управление“ 2014-2020 г.
ОПР	Общински план за развитие
ОПРР	Оперативна програма „Регионално развитие“ 2007-2013 г./ „Региони в растеж“ 2014-2020 г.
ОПРКБИ	Оперативна програма „Развитие на конкурентоспособността на българската икономика“ 2007-2013 г.
ОПРСР	Оперативна програма „Развитие на сектор рибарство“ 2007-2013 г.
ОПРЧР	Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“ 2007-2013 г./2014-2020
ОПТ	Оперативна програма „Транспорт“ 2007-2013 г.
ОПТП	Оперативна програма „Техническа помощ“ 2007-2013 г.
ОР	Основен ремонт
ПИП РУРР	Публично-инвестиционна програма „Растеж и устойчиво развитие на регионите“
ПМС	Постановление на Министерски съвет
ППЗРР	Правилник за прилагане на Закона за регионалното развитие
ПР	Програма за реализация
ПРСР	Програма за развитие на селските райони 2007-2013 г./2014-2020 г.
ПУДООС	Предприятие за управление на дейностите по опазване на околната среда
ПЧП	Публично-частно партньорство
ФЕС	Фондове на Европейския съюз (ЕФРР, ЕСФ, КФ, ЕЗФРСР, ЕФМДР)
ФМ ЕИП	Финансов механизъм на Европейското икономическо пространство
ЦБ	Централен бюджет
ЧФФ	Частни фондове, фирми

СПИСЪК НА ИЗПОЛЗВАНИТЕ ТАБЛИЦИ

Таблица 1. Методика за качествена оценка на количествени показатели.....	14
Таблица 2. Техническо изпълнение на Приоритет 1	15
Таблица 3. Техническо изпълнение на Приоритет 2	19
Таблица 4. Техническо изпълнение на Приоритет 3	22
Таблица 5. Техническо изпълнение на Приоритет 4	30
Таблица 6. Техническо изпълнение на Приоритет 5	35
Таблица 7 Матрица на индикаторите за резултат	38
Таблица 8. Матрица на индикаторите за въздействие.....	48
Таблица 8. Степен на финансово изпълнение на приоритетите на ОПР на община Стражица към 31.12.2017 г.....	52
Таблица 9. Техническа ефективност и ефикасност на изпълнението на ОПР	57
Таблица 10. Допълващи ОПР стратегически документи за периода 2014-2020 г.	62
Приложение №1. Списък с проекти за междинна оценка ОПР Стражица 2014-2020 за периода 2014-2017 г.	76

СПИСЪК НА ИЗПОЛЗВАНИТЕ ФИГУРИ

Фигура 1. Финансово изпълнение на приоритетите от ОПР 2014-2020 г. до 2017 г. в %	53
Фигура 2. Съпоставка на финансовото изпълнение на приоритетите от ОПР 2014-2020 г. до 2017 г. с планираното	54
Фигура 3. Основни източници на финансиране на ОПР 2014-2020 за 2017 г.....	55
Фигура 4. Изпълнение на източниците за финансиране спрямо поставените цели в хил. лв. за 2020 г.	56

I. ВЪВЕДЕНИЕ

Настоящият доклад представя резултатите от извършената междинна оценка на Общинския план за развитие (ОПР) на община Стражица 2014-2020 г. за периода 2014-2017 г. Изготвен е от „Институт за управление на програми и проекти“ ООД (Изпълнител) в съответствие с нормативните разпоредби, регулиращи провеждането на регионална политика в Република България и изискванията на добрите практики междинната оценка да се разработва от независима организация на Органа на изпълнение на ОПР на община Стражица – Общинска администрация Стражица (Възложител).

ОПР на община Стражица е основополагащ, стратегически документ и инструмент за управление, който очертава средносрочната перспектива за икономическо, социално, инфраструктурно и екологично развитие на общината. Общинският план за развитие, определя рамката за развитие на общината в конкретния програмен период, на база на наличните ресурси, потенциали и проблеми на територията ѝ. Планът съдържа подробен социално-икономически анализ и кратък SWOT анализ, който е логически и последователно обвързан с аналитичната част и аргументира компонентите за стратегията на ОПР. Стратегията включва визия, конкретизирана в една обща цел и три стратегически цели, които се осъществяват в 5 приоритета и конкретни мерки. Визията и целите изразяват желаното бъдещо състояние на общината, докато приоритетите очертават сферите от социално-икономическия живот на местната общност, където се насочват необходимите усилия на общинската администрация и нейните партньори за постигането на това желано състояние. Приоритетите са остойностени в Индикативната финансова таблица на ОПР. Планът съдържа описание на инструментите за неговото наблюдение и оценка, като индикатори и съвкупност от действия, включително разработването на Междинна оценка.

1. Нормативна рамка

Междинната оценка представлява инструмент, с чиято помощ се оценява ефективността и ефикасността на постигнатите до момента резултати по отношение на предварително поставените цели, приоритети и мерки, както и оценява устойчивостта на общинския план. Междинната оценка отговаря на въпроса *„Харчим ли разумно към настоящия момент?“* по отношение на планираните дейности в Програмата за реализация, индикативната финансова таблица, възможностите на общината да привлича финансови средства за проектите.

Междинната оценка е неразделна част от процеса на стратегическото планиране на страната и целта ѝ е не само да оцени напредъка на поставените цели, приоритети и мерки, но и да даде препоръки по отношение на цялостния процес на развитие на територията.

Изготвянето на междинната оценка има корективна, обучителна функция, както и обратната връзка в процеса на планиране и управление на регионалното развитие. Междинната оценка е възможно да даде и препоръки за промени в документа, в зависимост от това, дали те отговарят на промените в средата.

Междинната оценка е разработена в съответствие с чл.33, ал.1 от Закона за регионално развитие (ЗРР), който изисква изготвянето на обобщена преценка на общинското развитие между 2014 и 2017 година. Междинната оценка е нормативно планирана за средата на програмния период – 2017 г. Нейната роля е да анализира и оцени изпълнението на общинския план в първата част от неговия период на действие, след което да формулира необходимите препоръки за корекции през следващите години. Значението на Междинната оценка е свързано с две главни направления:

- оптимизиране съдържанието и изпълнението на ОПР до края на програмния период;
- осигуряване на основа за изготвянето на ОПР 2021-2027 г.

Последващата оценка на действащия план следва да се изготви с натрупване от 2014 г., тоест да включва и резултатите от Междинната оценка. По този начин констатациите на настоящия документ са неразделна част от общата оценка на общинското управление между 2014 и 2020 г. Според процеса по разработването, наблюдението и оценката на ОПР, Последващата оценка ще се изготвя през 2021 г., когато ОПР за периода 2021-2027 г. вече ще бъде разработен и ще се изпълнява. При тази последователност, констатациите на Междинната оценка ще бъдат основа за стратегическото планиране през следващия програмен период.

В допълнение, наблюдението и оценката на изпълнението на общинските планове за развитие се извършват за постигане на ефективност и ефикасност на стратегическото планиране, програмирането, управлението и ресурсното осигуряване на регионалното развитие. Резултатите от наблюдението и оценката на изпълнението на общинските планове за развитие служат като основа за наблюдението и оценка на Областната стратегия за развитие, Регионалния план за развитие и съответно на Националната стратегия за регионално развитие (чл. 31, ал. 1 във връзка с чл. 9 от ЗРР).

2. Предмет, цели и структура на междинната оценка

Предмет на настоящата разработка е оценка на степента на развитие на община Стражица, свързано с изпълнението на проекти и дейности с принос към стратегията на ОПР. Тук е мястото веднага да отбележим, че действащият ОПР на Стражица с хоризонт на изпълнение 2020 г. съдържа всички необходими компоненти по закон, в т.ч. Програма за реализация, Матрица с индикатори за наблюдение и оценка, индикативна финансова таблица, което е съществена предпоставка за всеобхватна оценка на реализацията му. Докато общинският план анализира и оценява състоянието и тенденциите на развитие в общината, междинната оценка обхваща социално-икономическото развитие от гледна точка на изпълнението на ОПР. Оценката разглежда вложените инвестиции и ресурси в: социалната сфера, инфраструктурата, икономиката, околната среда, културата, управлението и функционално-пространственото развитие. Направените анализи акцентират върху дейностите за осъществяването на конкретни проекти и инициативи и не разглеждат резултатите от изпълнението на регулярни дейности на общинската администрация.

Целите на междинната оценка са:

- анализиране и оценка на резултатите от изпълнението на ОПР Стражица в периода 2014-2017 г.;
- формулиране на обосновани препоръки за актуализиране съдържанието на ОПР;
- предприемане на необходимите действия за по-нататъшно изпълнение и наблюдение на ОПР, развитие на партньорства и осигуряване на информация.

Структурата на Междинната оценка включва четири раздела, дефинирани от чл.33, ал.2 от ЗРР:

- оценка на първоначалните резултати от изпълнението на ОПР;
- оценка на степента на постигане на целите на ОПР;
- оценка на ефективността и ефикасността на използваните ресурси;
- изводи и препоръки за изпълнението на ОПР.

Първите три компонента на документа са свързани с анализ и оценка на различните аспекти от изпълнението на ОПР. Четвъртият съдържа предложения за усъвършенстване и актуализация на плана и подходите за неговото приложение.

Първият компонент на МО съдържа общ преглед на проектите и инициативите с принос към плана – реализирани или в процес на реализация в рамките на отчетния период. Тук са систематизирани различни проекти и инициативи по тяхната

принадлежност към стратегическите цели и приоритети. Отделно са оценени **техническото и финансовото изпълнение на плана**. Техническата оценка се прави на база съпоставяне на планираните с изпълнените/в процес на изпълнение проекти и дейности от *Програмата за реализация на ОПР Стражица*. Финансовата оценка се прави на база съпоставяне на планираните средства по приоритети в *Индикативната финансова таблица* с действително изразходените средства по проекти и дейности за реализация на ОПР Стражица.

Вторият компонент оценява степента в изпълнението на целите и приоритетите по отношение на заложените индикатори. Така се надгражда оценката от първоначалните резултати. В този елемент са сравнени актуалните и целевите стойности на индикаторите от ОПР.

Третият компонент съдържа преценката на ефективността и ефикасността на изпълнението, базирана на съотношението между направените разходи и постигнатите ползи в рамките на стратегическите цели и приоритетите на ОПР. Стойностите на систематизираните проекти и инициативи са обобщени в обща финансова оценка за изпълнението на ОПР. Тук е анализирано и изпълнението по Програмата за реализация на плана. Този компонент синтезира информацията за проектите и индикаторите от предните части и добавя обзор на предприетите действия по изпълнението и наблюдението на ОПР – основна предпоставка за ефикасност и ефективност в управлението.

Четвъртият компонент отразява най-важните констатации на МО и причините за моментното състояние. Изводите са ориентирани спрямо трите основни теми в оценката:

- стратегически цели, приоритети, проекти и инициативи;
- индикатори;
- действия по изпълнението и наблюдението на плана.

Конкретните препоръки са базирани на изводите и са разделени в две групи:

- препоръки относно промяна на съдържанието на ОПР, включително необходимостта от актуализация;
- препоръки за усъвършенстване на процесите по изпълнението и наблюдението на общинския план.

3. Подход, критерии за оценка и основни източници на информация

Основният подход при разработването на междинната оценка съчетава *външната експертна оценка и консултации с общинската администрация*. Оценката се формира от прилагането на добре познат и често използван инструментариум от методи като: сравнителен и причинно-следствен анализ, екстраполация, аналогия, критериална оценка, експертна оценка, синтез. Водещи в работата и избора на съответен метод са изискванията на утвърдените методически указания.

Основните *източници на информация* за МО на ОПР включват:

- Методически указания за разработване на национална стратегия за регионално развитие (2012–2022 г.), регионални планове за развитие на районите ниво 2 (2014–2020 г.), областни стратегии за развитие (2014–2020 г.), общински планове за развитие (2014–2020 г.); 2011 г. МРРБ;
- Методика за изготвяне на междинна оценка на областна стратегия за развитие, 2009 г. МРРБ;
- Методически указания на Министерство на регионалното развитие и благоустройство за актуализация на действащите стратегии и планове за регионално и местно развитие – 2009 г.;
- Стратегия „Европа 2020“ на ЕС;
- Териториален дневен ред на ЕС 2020;
- Регламентите на ЕС за инструментите и правилата за финансиране на политиката за сближаване през периода 2014–2020 г.;
- Стратегическа рамка на Европейската комисия за периода 2014–2020 г.;
- Национална програма за развитие: България 2020;
- Национална концепция за пространствено развитие 2012–2025 г.;
- Оперативните програми за периода 2014–2020 г.;
- Националната стратегия за регионално развитие на България за периода 2012–2022 г.;
- Регионален план за развитие на Северен Централен район за периода 2014–2020 г.;
- Областна стратегия за развитие на област Велико Търново за периода 2014–2020 г.;
- Актуалният ОПР на община Стражица (2014-2020);

- Предварителна оценка на Общинския план за развитие на община Стражица 2014-2020 г.;
- Наличните годишни доклади/справки за изпълнението на плана до края на 2017 г.;
- Изпълнени и действащи секторни стратегии и програми на общинско ниво, както и актуалните стратегически документи на регионално и национално ниво;
- Официалните страници на УО на Оперативните програми и Единния информационен портал на Структурните фондове на ЕС (ИСУН и ИСУН 2020);
- Текуща статистика на НСИ, ДБТ – гр. Велико Търново, ВиК – гр. Велико Търново, ОПУ – Велико Търново.

При изготвянето на междинната оценка на Общинския план за развитие на община Стражица са приложени следните основни принципи:

- **Адекватност** – оценката изследва съответствието на постигнатите резултати с планираните нужди и очакванията на етапа планиране;
- **Релевантност** - като принцип покрива анализ на целите и тяхната адекватност на социално-икономическия контекст през оценявания период;
- **Ефикасност** – анализирана е връзката между използваните ресурси и постигнатите резултати и ефекти с постигнатите резултати по съответните приоритети, цели и мерки;
- **Ефективност** – анализът се концентрира върху оценка на приноса на приоритетните направления и цели за удовлетворяване на идентифицираните проблеми, очаквания и нужди;
- **Устойчивост на резултатите** – направена е преценка до каква степен може да се очаква, че постигнатите резултати и ефекти ще запазят своята устойчивост и ще имат дълготраен ефект върху жителите на общината.

Изпълнителят е извършил оценката на база на надеждни статистически, фактологически и финансови данни от официалните източници на информация и от собствено проучване.

4. Структура и съдържание на Доклада за междинната оценка за изпълнението на ОПР на община Стражица (2014-2020) за периода 2014-2017 г.

В структурно отношение оценката и доклада следват последователността, заложена в ЗРР и ППЗРР. Структурата на Доклада включва следното съдържание:

- Въведение: описание на законодателната рамка, целите, предмета и структурата на оценката, както и на процеса по разработването, наблюдението и оценката на ОПР;
- Оценка на първоначалните резултати от изпълнението на ОПР: обща характеристика на първоначалните резултати от изпълнените/текущи проекти;
- Оценка на степента на постигане на целите и приоритетите на ОПР чрез отчитане актуалните стойности на индикаторите от ОПР;
- Оценка на ефективността и ефикасността на използваните ресурси: анализ и оценка на финансовото изпълнение на целите и приоритетите спрямо разчетите от ОПР (степен на финансово изпълнение по цели и приоритети); обобщение на изпълнените и неизпълнените проекти и инициативи по цели и приоритети; анализ и оценка на организационните ресурси за изпълнение и наблюдение на ОПР – отчет на изготвените годишни доклади, тяхната структура и съдържание; обобщение на проблемите, възникнали при прилагане на ОПР 2014-2020 и предприетите мерки за осигуряване на информация, публичност и партньорство на ОПР; оценка на съответствието на ОПР 2014-2020 със секторни политики, планове и програми на територията на общината; преглед на резултатите от извършени оценки за периода 2014-2017 г.;
- Изводи и препоръки за изпълнението на ОПР: формулиране на изводи по отношение на проектите и инициативите, индикаторите, начина за изпълнение на ОПР; формулиране на препоръки по отношение на съдържанието и начина на изпълнение на ОПР.

II. ОЦЕНКА НА ПЪРВОНАЧАЛНИТЕ РЕЗУЛТАТИ ОТ ИЗПЪЛНЕНИЕТО

Първоначалните резултати по изпълнението на Общинския план за развитие на община Стражица са проследени чрез изпълнените проекти и инициативи с принос към ОПР. За тази цел са проучени следните източници на информация:

- Списъци с изпълнявани през 2014, 2015, 2016 и 2017 г. проекти от община Стражица, които не са финансирани от Европейски съюз (ЕС);
- Годишни доклади за изпълнението на ОПР Стражица за 2014, 2015, 2016 и 2017 г.;
- Справки за изпълнението на капиталовите програми в община Стражица през 2014-2017 г.;
- Информационна система за управление и наблюдение на структурните инструменти на ЕС в България за периода 2007-2013 г.;
- Информационна система за управление и наблюдение на структурните инструменти на ЕС в България за периода 2014-2020 г.;
- Справка с проекти, финансирани от Програма за развитие на селските райони (ПРСР) 2007-2013;
- Справка с проекти, финансирани от ПРСР 2014-2020 г.;
- Публикации за проекти на уебстраницата на Община Стражица (<http://strazhitsa.com/>) и в местния печат.

В разработването на Междинната оценка, проучването на проектите в община Стражица е разделено на три категории, което ясно показва степента на изпълнение на ОПР Стражица. Категориите са следните:

- Проекти и инициативи, които са завършени през отчетния период. Тази категория включва проекти и инициативи, които са започнати преди утвърждаването на ОПР Стражица 2014-2020 г. Мотивът за разглеждането им от Междинната оценка е свързан с техния принос към постигането на приемственост между развитието на общината през изминалия и настоящия програмен период. Именно тази категория показва, дали общината реализира проекти от предишния програмен период или е привлякла финансиране за нови;
- Проекти и инициативи, които са изцяло реализирани през отчетния период;
- Проекти и инициативи, които са в процес на реализация със сключен договор, без да се включват оценените, но недоговорени.

Въпреки че реалното финансово изпълнение на първата и последната категория излизат извън рамката на отчетния период, настоящата Междинна оценка ги разглежда като неразделна част от усилията и предприетите действия за развитие, които съответстват на целите и приоритетите на ОПР.

Поставената **ВИЗИЯ** за развитие в Общинския план за развитие на община Стражица е:

Община Стражица – привлекателна за бизнес, живот и туризъм европейска зелена община с функционираща модерна инфраструктура и насърчаваща среда за конкурентно икономическо и социално развитие

Общата стратегическа цел е постигане на балансирано устойчиво развитие на територията и повишаване качеството на живот чрез ефективно и рационално управление на местни ресурси и в среда на социално приобщаване.

Общинският план за развитие на община Стражица 2014-2020 г. включва **3 стратегически цели и 5 приоритета, които да ги постигнат:**

СТРАТЕГИЧЕСКА ЦЕЛ 1: Постигане на устойчив растеж чрез повишаване жизнеспособността на местната икономика

СТРАТЕГИЧЕСКА ЦЕЛ 2: Постигане на приобщаващ растеж чрез повишаване на заетостта, социалното включване и диверсификация на доходите

СТРАТЕГИЧЕСКА ЦЕЛ 3: Подобряване качеството на жизнената среда чрез балансирано развитие на територията, инфраструктурата и достъпността

Общинският план за развитие 2014-2020 г. е стратегическо надграждане на ОПР 2007-2013 г. На база изпълнението на ОПР в предходния период, както и на прогнозите в средносрочен план, може да се оцени, че планираните приоритети са значими и към настоящия момент.

Оценителят е приложил в работата си следната методика за качествена оценка на количествено измеримите показатели:

Таблица 1. Методика за качествена оценка на количествени показатели

Процентно съотношение изпълнение (в %) към 2020 г.	Процентно съотношение изпълнение (в %) към 31.12.2017 г.	Качествена оценка на изпълнението
0 (неизпълнение) - 15	0 (неизпълнение) - 7	слабо изпълнение
от 16 до 40	от 8 до 20	умерено изпълнение
от 41 до 60	от 21 до 30	добро изпълнение
от 61 до 80	от 31 до 40	много добро изпълнение
над 80	над 40	отлично изпълнение

Източник: Собствена методика

Оценката на първоначалните резултати е разгледана по приоритети, във всеки от които са заложили специфични цели и конкретни мерки към тях, като по този начин се откроява кои от тях са изпълнени, неизпълнени или текущи, съответно има или няма напредък по тях. След това е представено обобщение на техническото изпълнение на планираните проекти от Програмата за реализация по всеки един приоритет. По този начин се открояват проектите, които не са стартирали и следва да се приоритизират за изпълнение към 2020 г. или да се прехвърлят към ОПР Стражица 2021-2027 г.

1. Резултати от изпълнението на Приоритет 1

Приоритет 1 „Традиционни стопански отрасли и бизнес среда“ е насочен към подобряване на икономическите процеси в общината на базата на местните ресурси и потенциал, и предотвратяване затихването на традиционни производства. В тази връзка са планирани мерки и проекти, насочени към обновление и усъвършенстване на технологиите в МСП, в т.ч. въвеждане на нисковъглеродни, енергийно ефективни и безотпадни технологии, модернизиране на съществуващи земеделски стопанства и създаване на нови, както и подобряване маркетинговите практики за локализиране на производства в изцяло изградената и готова за експлоатация индустриална зона. Следователно, тези дейности и мерки формират специфичните цели на приоритета, които едновременно с това се фокусират върху три основни компоненти за затваряне на производствения цикъл – селско стопанство, промишленост и инфраструктура – предпоставка за повишена конкурентноспособност.

Приоритетът включва три специфични цели, постигането на които ще създаде предпоставки за устойчиво развитие на конкурентно селско и горско стопанство, и туризъм.

В резюме по-долу са представени постигнатите първоначални резултати от изпълнените проекти и инициативи по специфични цели.

Специфична цел 1.1 Технологична модернизация и въвеждане на иновации в земеделския и промишления сектор

По Мярка 1.1.1. „Развитие на традиционни отрасли“ са подкрепени 7 броя предприятия по мярка 6.1 „Стартова помощ за млади земеделски стопани“. По Програмата за развитие на селските райони по мярка 6.3 „Стартова помощ за развитие на малки стопанства“ са подкрепени 5 броя предприятия.

Специфична цел 1.2 Стимулиране на зеленчукопроизводството, овощарството и животновъдството

По Мярка 1.2.1. „Подобряване на условията за земеделско производство“ са подкрепени 2 броя стопанства за съхранение на зърнени култури и за изграждане на складова сграда за инвентар, закупуване на кошери, финансирани по мярка 4.1 „Инвестиции в земеделски стопанства“ на Програмата за развитие на селските райони.

Специфична цел 1.3 Повишаване атрактивността на индустриалната зона в гр. Стражица

По тази специфична цел е заложена Мярка 1.3.1 „Развитие на индустриалната зона“, по която няма информация да са изпълнени дейности.

Техническо изпълнение на Програмата за реализация на Приоритет 1

В табличен вид са представени заложените проекти в Програмата за реализация, като проектите са с посочен статус - изпълнен/текущ или неизпълнен.

Таблица 2. Техническо изпълнение на Приоритет 1

№	Наименование	Статус/ Изпълнение
Приоритет 1. Традиционни стопански отрасли и бизнес среда		
Специфична цел 1.1. Технологична модернизация и въвеждане на иновации в земеделския и промишления сектор		
Мярка 1.1.1. Развитие на традиционни отрасли		
1	Създаване на нови и модернизиране на съществуващи растениевъдни и животновъдни стопанства	Изпълнен/Текущ
2	Обновление и усъвършенстване на технологиите в МСП, в т.ч. въвеждане на нисковъглеродни, енергийно ефективни и безотпадни технологии	Неизпълнен
3	Създаване на нови предприятия в хранително-вкусовата и дървопреработвателната промишленост	Неизпълнен
Специфична цел 1.2. Стимулиране на зеленчукопроизводството, овощарството и животновъдството		
Мярка 1.2.1. Подобряване на условията за земеделско производство		

№	Наименование	Статус/ Изпълнение
1	Създаване на нови и разширяване на съществуващи овощни, трайни и зеленчукови насаждения	Изпълнен/Текущ
2	Изграждане на напоителни системи	Неизпълнен
3	Изграждане на местни пазари за реализация на земеделска и животновъдна продукция	Неизпълнен
4	Увеличаване на площите за производство на сертифицирани биологични земеделски и животновъдни продукти	Изпълнен/Текущ
Специфична цел 1.3 Повишаване атрактивността на индустриалната зона в гр. Стражица		
Мярка 1.3.1. Развитие на индустриалната зона		
1	Изготвяне на маркетингова стратегия на индустриалната зона	Неизпълнен
2	Извършване на дейности за маркетинг на индустриалната зона	Неизпълнен

Източник: Справки от Община Стражица, Годишни доклади на Община Стражица

В заключение, техническото изпълнение по **Приоритет 1** се оценява на **33%**, което дава основание да се определи като много добро към края на 2017 г. По *Мярка 1.1.1. Развитие на традиционни отрасли* и *Мярка 1.2.1. Подобряване на условията за земеделско производство* се наблюдават изпълнени дейности. По *Мярка 1.3.1. „Развитие на индустриалната зона“* не са изпълнени дейности към този момент.

Финансово изпълнение на Приоритет 1

Изпълнените и текущи проекти и дейности с техния размер и източници на финансиране са представени в табличен вид в **Приложение 1**. Включени са проекти, които се изпълняват в периода 2014-2017 г. В таблицата не са включени проекти и дейности, които нямат финансово измерение или бенефициентът е разположен на друга територия.

Общото финансово изпълнение на приоритета до 31.12.2017 г. в относителен дял от планираното до 2020 г. е **49% или 2 945 хил. лв. при планирани 6 040 хил. лв.** При същия темп на изпълнение до 2020 г. биха се достигнали около **85%**. По тази причина финансовото изпълнение на приоритета може да се окачестви като отлично към края на 2017 г. Общият бюджет за изпълнението на приоритета от изпълнението на целия Общински план за развитие е равен на **8%**. Голяма част от заложените проекти в Програмата за реализация все още не са започнали своето изпълнение и в остатъка от програмен период 2014-2020 г. не се очаква да се достигнат планираните прогнози в Индикативната финансова таблица. Може да се направи извода, че текущото финансово изпълнение се дължи на липсата на средства за реализирането на всички проекти и въпреки извършената актуализация на Програмата за реализация на ОПР Стражица, при която са намалени индикативните стойности на част от проектите, не се очаква да бъдат

достигнати прогнозираните стойности. Тук е мястото да се отбележи, че оценителят забелязва несъответствие между Програмата за реализация и Индикативната финансовата таблица по отношение на индикативните стойности по приоритети. Така по Приоритет 1 в Програмата за реализация, планираната индикативна стойност е 6 040 хил. лв., а в Индикативната финансова таблица планираната индикативна стойност е 7 640 хил. лв. Причината за това разминаване е, че при извършването на Актуализация на Програмата за реализация не са нанесени новите промени по приоритети в Индикативната финансова таблица. Поради тази причина при анализ на финансовото изпълнение по приоритети, оценителят се е придържал към стойностите в Актуализираната Програма за реализация, тъй като те са реалните, докато в Индикативната финансова таблица сумите не са съгласувани с Програмата за реализация. Именно поради това при една евентуална бъдеща актуализация на ОПР Стражица е необходимо да се коригират стойностите в Програмата за реализация и да бъдат отразени в Индикативната финансова таблица.

2. Резултати от изпълнението на Приоритет 2

Приоритет 2 „Туризм и културно-историческо наследство“ е насочен към наличния, но неусвоен туристически и културно-исторически потенциал на територията, който иначе създава възможност за разнообразяване на местната икономика в посока диверсифициране на доходи и алтернативи за заетост, които биха позволили на местното население свободно да избира своята професионална реализация, а не да поддържа минимален стандарт с намаляващите приходи от реализацията на селскостопанска продукция в условията на нестабилна и нелоялна пазарна среда. За осигуряване на добра възвръщаемост от инвестициите и стабилен ръст на сектора, сериозни усилия следва да бъдат фокусирани в маркетинга на туристическите дестинации с фокус върху целостта и разнообразието на предлагания туристически продукт. За целта, от една страна в Програмата за реализация на ОПР са планирани мерки и действия, насочени към облагородяване на туристическа среда и обекти, а от друга – проучване и социализация на неизследвани ресурси и тяхната интеграция в надобщински продукти и услуги.

Приоритетът включва две специфични цели, постигането на които ще създаде предпоставки за повишаване на конкурентоспособността на туризма.

В резюме по-долу са представени постигнатите първоначални резултати от изпълнените проекти и инициативи по мерки и специфични цели.

Специфична цел 2.1. Развитие на туризма с акцент върху алтернативните му форми на базата на интегрирани туристически продукти и услуги

По *Мярка 2.1.1. „Изграждане на нова и рехабилитация на съществуваща публична туристическа инфраструктура“* е изпълнен проект „Да съхраним Родното за бъдното“ с който Община Стражица кандидатства чрез Местната инициативна група „Стражица - Лясковец“ за финансиране по Програмата за развитие на селските райони. С реализацията му са създадени условия за съхранение на традициите и фолклора за поколенията. Проектът обхваща 14 читалища в Стражица и населените места, към които функционират 11 самодейни състава. По проекта са закупени подвижна сцена, озвучителна и осветителна техника, както и 93 комплекта български носии. В резултат на изпълнението на проекта се провежда фестивал „Да съхраним Родното за бъдното“. Отново по Програмата за развитие на селските райони чрез МИГ „Стражица – Лясковец“ е изпълнен проект „Музиката на Родния край“. В резултат на проекта са идентифицирани 22 автентични песни от района на Стражица, Виноград, Сушица, Балканци, Бряговица. Същите са публикувани в издадена информационна брошура. Чрез средствата по проекта са осигурени нови униформени аксесоари за мажоретния състав към ОДК, инструменти: гъдулки, тамбури, кавали, гайди, тъпан и 10 броя носии за Народния оркестър към комплекса, инструменти и 20 нови униформи за Духовия оркестър към ОДК. Реализиран е и проект „Туристическа атракция „Св. Марина“, в резултат на който са разнообразени туристическите атракции и съоръжения. Извършен е ремонт на киното в гр. Стражица.

По *Мярка 2.1.2. „Подобряване на материалната база за настаняване и престой“* е извършен основен ремонт на хотел в с. Камен със собствени средства от общината.

За периода 2015-2016 г. са категоризирани две нови къщи за гости – една в с. Благоево и една в с. Горски Сеновец. В с. Благоево е извършен основен ремонт и реконструкция по мярка 311 на ПРСР за 400 хил. лв., в с. Г. Сеновец със собствени средства е извършен ремонт на къща и ресторант на стойност за 100 хил. лв.

Специфична цел 2.2. Социализация и маркетизиране на културно-исторически активи

По тази специфична цел е заложена *Мярка 2.2.1. „Проучване и популяризиране на местното културно-историческо наследство“*, по която няма информация да са изпълнени дейности.

По *Мярка 2.2.2. Провеждане на традиционни фестивали и събития от културния календар на територията*“ ежегодно се провеждат фестивали в общината като „Житената питка“, „Фолклорна палитра“, „Каралийчеви дни“.

Техническо изпълнение на Приоритет 2

В табличен вид са представени заложените проекти по Приоритет 2 в Програмата за реализация, като проектите са с посочен статус - изпълнен/текущ или неизпълнен.

Таблица 3. Техническо изпълнение на Приоритет 2

№	Наименование	Статус/ Изпълнение
Приоритет 2. Туризм и културно-историческо наследство		
Специфична цел 2.1. Развитие на туризма с акцент върху алтернативните му форми на базата на интегрирани туристически продукти и услуги		
Мярка 2.1.1. Изграждане на нова и рехабилитация на съществуваща публична туристическа инфраструктура		
1	Разработване на пакет от тематични туристически услуги, продукти и атракции, които да се интегрират в междуобщинска и регионална туристическа инфраструктура, вкл. промоция	Изпълнен/Текущ
2	Създаване и поддръжка на съвременна система с указателни и информационни табели за природните и антропогенни обекти	Неизпълнен
3	Разширяване на мрежата от туристически пътеки и екопътеки и създаване на нови	Неизпълнен
4	Изграждане на велоалеи	Неизпълнен
5	Благоустрояване на вилна зона „Казълдере“	Неизпълнен
6	Благоустрояване и промотиране на обект „Туристическа атракция Св. Марина“	Изпълнен/Текущ
7	Реконструкция на лятно кино гр. Стражица	Изпълнен/Текущ
8	Възстановяване на сградата на Килийно училище гр. Стражица и разкриване на музей	Неизпълнен
9	Актуализиране на общинската програма за развитие на туризма	Изпълнен/Текущ
Мярка 2.1.2. Подобряване на материалната база за настаняване и престой		
1	Основен ремонт на хотел в с. Камен	Изпълнен/Текущ
2	Изграждане на къщи за гости, вкл. среда за хранене и отдих	Изпълнен/Текущ
Специфична цел 2.2 Социализация и маркетинг на културно-исторически активи		
Мярка 2.2.1. Проучване и популяризиране на местното културно-историческо наследство		
1	Актуализация на списъка на недвижими културни ценности (НКЦ) на територията на община Стражица	Неизпълнен
2	Проучване на културно-историческото наследство	Неизпълнен

№	Наименование	Статус/ Изпълнение
3	Разработване на концепция за създаване на Дом на приказката „Ангел Каралийчев“	Неизпълнен
Мярка 2.2.2. Провеждане на традиционни фестивали и събития от културния календар на територията		
1	Провеждане на фестивал „Житената питка“	Изпълнен/Текущ
2	Провеждане на фестивал „Фолклорна палитра“	Изпълнен/Текущ
3	Ежегодно организиране на Каралийчеви дни	Изпълнен/Текущ

Източник: Справки от Община Стражица, Годишни доклади на ОПР

В заключение на изведените данни, техническото изпълнение на приоритета е **53%**, което дава основание да се оцени като отлично към средата на периода. Изпълнени са дейности по всички мерки с изключение на Мярка 2.2.1. Проучване и популяризиране на местното културно-историческо наследство, по която не се наблюдава изпълнение.

Финансово изпълнение на Приоритет 2

Изпълнените и текущи проекти и дейности с техния размер и източници на финансиране са представени в табличен вид в **Приложение 1**. Включени са проекти, които се изпълняват в периода 2014-2017 г. В таблицата не са включени проекти и дейности, които нямат финансово измерение или бенефициентът е разположен на друга територия.

Общото финансово изпълнение на Приоритет 2 е **847 хил. лв.**, което в относителен дял от планираното до 2020 г. (4 073 хил. лв.) е **21%**. При същия темп на изпълнение до 2020 г. биха се достигнали **36%** от направените прогнози. По тази причина финансовото изпълнение на приоритета може да се окачестви като добро към края на 2017 г. Общият бюджет за изпълнението на приоритета от изпълнението на целия Общински план за развитие е равен на **2%**. Доброто финансово изпълнение от **21%** в сравнение с отличното техническо изпълнение от **53%** на ОПР Стражица се дължи на факта, че към този момент са изпълнени дейности на стойност много по-ниска (847 хил. лв) от планираната в Програмата за реализация (4 073 хил. лв.). Все още за някои от планираните проекти не е намерено финансиране, а за други са предвидени по-високи индикативни стойности, които към настоящия момент не са осъществени.

Тук отново трябва да се отбележи несъответствието между сумите по приоритети в Програмата за реализация и в Индикативната финансова таблица. Така по Приоритет 2 в Програмата за реализация, планираната индикативна

стойност е 4 073 хил. лв., а в Индикативната финансова таблица планираната индикативна стойност е 3 768 хил. лв. Причината за това разминаване е, че при извършването на Актуализация на Програмата за реализация не са нанесени новите промени по приоритети в Индикативната финансова таблица. Поради тази причина при анализ на финансовото изпълнение по приоритети, оценителят се е придържал към стойностите в Актуализираната Програма за реализация, тъй като те са реалните, докато в Индикативната финансова таблица сумите не са съгласувани с Програмата за реализация. Именно поради това при една евентуална бъдеща актуализация на ОПР Стражица е необходимо да се коригират стойностите в Програмата за реализация и да бъдат отразени в Индикативната финансова таблица.

3. Резултати от изпълнението на Приоритет 3

Приоритет 3 „Развитие на човешките ресурси“ е насочен към повишаване на жизнения стандарт чрез достъпно и конкурентоспособно образование и учене през целия живот, създаване на условия за качествена заетост, намаляване на безработицата, гарантираща социално включване и осигуряване на достъпно и качествено здравеопазване и предотвратяване отпадането от пазара на труда.

Приоритетът включва мерки, които целят постигането на три специфични цели.

В резюме по-долу са представени постигнатите първоначални резултати от изпълнените проекти и инициативи по мерки и специфични цели.

Специфична цел 3.1. Подобряване на образователната структура на населението

По тази специфична цел е заложена *Мярка 3.1.1. „Осигуряване на качествено образование за всички“* са проведени извънкласни форми на обучение в сфери на интерес от учащите и прилагане на съвременни ИКТ в Общински детски комплекс гр. Стражица.

Специфична цел 3.2. Повишаване квалификацията на работната сила, в т.ч. посредством форми на учене през целия живот

По *Мярка 3.2.1. „Повишаване и адаптация на квалификацията на работната сила съобразно потребностите на пазара на труда“* е изпълнен проект „Активиране, обучение и интеграция в заетост на неактивни младежи“. По проекта са идентифицирани икономически неактивни младежи – 50 лица, съставен е регистър на идентифицираните

лица, отговарящи на условията за целевата група по проекта, проведено е професионално ориентиране и активиране на 45 лица, както и мотивационно обучение на младежите, преминали професионално ориентиране и активиране. Успешно завършилите мотивационното обучение младежи преминаха обучение за придобиване на професионална квалификация „Строител” – 42 лица и професионална квалификация „Озеленител“ – 20 лица, след което младежите са назначени на работа за 6 месеца. По Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“ е реализиран проект „Обучение и заетост на младите хора“, по който са обучени 14 лица.

В допълнение на тази мярка трябва да се отбележи, че ежегодно в община Стражица се повишава квалификацията на педагогическия персонал в училищата и детските градини.

Специфична цел 3.3. Насърчаване на предприемачеството

По Мярка 3.3.1. „Създаване на нови форми на предприемачество“ е изпълнен проект „Моят дом“, финансиран по Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“. Целта на проекта е разкриване на социалната услуга „Защитено жилище“, извеждане на лица с увреждания от институция и настаняване в среда близка до семейната.

Техническо изпълнение на Приоритет 3

В табличен вид са представени заложените проекти по Приоритет 3 в Програмата за реализация, като проектите са с посочен статус - изпълнен/текущ или неизпълнен.

Таблица 4. Техническо изпълнение на Приоритет 3

№	Наименование	Статус/ Изпълнение
Приоритет 3. Развитие на човешките ресурси		
Специфична цел 3.1. Подобряване на образователната структура на населението		
Мярка 3.1.1. Осигуряване на качествено образование за всички		
1	Провеждане на трудова практика, производствени и технологични тестове съвместно с ученици и др. проекти, насърчаващи сътрудничеството между местни училища и бизнес	Неизпълнен
2	Реализиране на проект „Подкрепа за предучилищна подготовка на децата в неравностойно положение от община Стражица“	Неизпълнен
3	Провеждане на извънкласни форми на обучение в сфери от интерес на учащите и с прилагане на съвременни ИКТ	Изпълнен/Текущ
Специфична цел 3.2 Повишаване квалификацията на работната сила, в т.ч. посредством форми на учене през целия живот		

№	Наименование	Статус/ Изпълнение
Мярка 3.2.1. Повишаване и адаптация на квалификацията на работната сила съобразно потребностите на пазара на труда		
1	Организиране на курсове за повишаване на квалификацията и уменията в съответствие с изискванията на пазара на труда и съвременни ИКТ	Изпълнен/Текущ
2	Провеждане на обучения за придобиване на професионална квалификация, преквалификация, и ключови компетентности за лица в риск от социално изключване и младежи от маргинализирани общности	Изпълнен/Текущ
3	Повишаване квалификацията на педагогическия персонал, вкл. в планирането и провеждането на интеркултурно образование и работа със съвременни ИКТ	Изпълнен/Текущ
4	Осигуряване на стажове в общинска администрация и местни предприятия за безработни и завършващи средно образование младежи, вкл. такива в риск от социално изключване и младежи от маргинализирани общности	Неизпълнен
5	Осигуряване на заетост на безработни лица по програми, насърчаващи заетостта	Изпълнен/Текущ
6	Реализиране на проект „Активиране, обучение и интеграция в заетост на неактивни младежи“	Изпълнен/Текущ
Специфична цел 3.3 Насърчаване на предприемачеството		
Мярка 3.3.1. Създаване на нови форми на предприемачество		
1	Разкриване на социални предприятия и други инициативи в сферата на социалната икономика	Изпълнен/Текущ
2	Предоставяне на услуги за професионално насочване и информация сред завършващи младежи, такива в риск от социално изключване и младежи от маргинализирани общности	Неизпълнен

Източник: Справки от Община Стражица, Годишни доклади на ОПР

В заключение на изведените данни, техническото изпълнение по Приоритет 3 се оценява на **64%**, което дава основание да се определи като отлично към средата на периода. Изпълнение на дейностите се наблюдава по всички мерки.

Финансово изпълнение на Приоритет 3

Изпълнените и текущи проекти и дейности с техния размер и източници на финансиране са представени в табличен вид в **Приложение 1**. Включени са проекти, които се изпълняват в периода 2014-2017 г. В таблицата не са включени проекти и дейности, които нямат финансово измерение или бенефициентът е разположен на друга територия.

Общото финансово изпълнение на Приоритет 3 е **1 055 хил. лв.** В относителен дял от планираното до 2020 г. (2 290 хил. лв.) това е **46%**. При същия темп на изпълнение до 2020 г. биха се достигнали **81% изпълнение**. По тази причина финансовото изпълнение на приоритета може да се окаже като отлично към края на 2017 г. Общият бюджет за изпълнението на приоритета от изпълнението на целия Общински план за развитие е равен на **3%**. При анализ на Програмата за реализация по приоритети оценителят забелязва несъответствие в индикативната стойност по Приоритет 3, която е **2 290 хил. лв.**, но при изчисляване на всички индикативни стойности на отделните дейности към приоритета стойността, която се получава е **2 510 хил. лв.**

И в този приоритет е допусната същата грешка с разминаването на стойностите между Програмата за реализация и Индикативната финансова таблица, която бе отбелязана в предходните два приоритета.

Така по Приоритет 3 в Програмата за реализация, планираната индикативна стойност е 2 290 хил. лв., а в Индикативната финансова таблица планираната индикативна стойност е 2 530 хил. лв. Причината за това разминаване е, че при извършването на Актуализация на Програмата за реализация не са нанесени новите промени по приоритети в Индикативната финансова таблица. Поради тази причина при анализ на финансовото изпълнение по приоритети, оценителят се е придържал към стойностите в Актуализираната Програма за реализация, тъй като те са реалните, докато в Индикативната финансова таблица сумите не са съгласувани с Програмата за реализация. Именно поради това при една евентуална бъдеща актуализация на ОПР Стражица е необходимо да се коригират стойностите в Програмата за реализация и да бъдат отразени в Индикативната финансова таблица.

4. Резултати от изпълнението на Приоритет 4

Приоритет 4 „Достъпност и качество на средата за живот“ е насочен към модернизация на цялостната инфраструктура, осигуряваща достъпност и качество на средата за живот – рехабилитация на общинска пътна и улична мрежа; изпълнението на мерките и дейностите по възстановяване на съществуващата и изграждането на нова екологична инфраструктура – водоснабдителни и канализационни мрежи, пречиствателни станции за отпадни води и депониране на битови отпадъци. Реализирането на мерки за съхраняване и разпространяване на местното изкуство,

традиции и обичаи и тяхното популяризиране е важно за формирането на културния облик на общината.

Постигането на по-голямо качество и разнообразие в общественото обслужване на селата предполага обезпечаване от здравни, образователни и социални услуги, заедно с повече разнообразие на търговското предлагане и културните прояви, при обвързване на селата за съвместно ползване на най-важните обслужващи обекти. Действията в тази посока са свързани с развитие и обновяване на урбанизираната средата в селата; изграждането на местната инфраструктура, предлагането на местни основни услуги и опазването на местното културно и природно наследство.

Приоритетът включва мерки, които целят постигането на две специфични цели.

В резюме по-долу са представени постигнатите първоначални резултати от изпълнените проекти и инициативи по мерки и специфични цели.

Специфична цел 4.1. Специфична цел 4.1 Изграждане на нова и модернизиране на съществуваща инфраструктура, осигуряваща достъпност и по-добри условия за живот

По Мярка 4.1.1. „Рехабилитация на общинска пътна и улична мрежа“ е реализиран проект „Ремонт на улици в гр. Стражица и с. Камен“, финансиран по Публично-инвестиционна програма „Растеж и устойчиво развитие на регионите“. По проекта са ремонтирани улиците: „Ком“, „Ивайло“, „Кокиче“, „Варна“, „Теменуга“, „Хан Крум“, „Бенковска“, „Волга“, „Рила“, „Отец Паисий“, „Васил Левски“, „Осогово“, „Дунав“, „Тунджа“, „Хр. Ботев“, „Столетов“, „Шар Планина“, „Сидер Войвода“ в гр. Стражица и „Олег Кошевой“ с. Камен.

Изпълнен е и проект „Ремонт на общински улици, площади, вътрешноквартални пространства и общински пътища на община Стражица“, финансиран от Министерство на регионалното развитие и благоустройство. По проекта са извършени дейности за възстановяване и поддържане на уличната настилка. С целеви средства от Централния и Общинския бюджет са извършени следните ремонтни дейности на общинската и улична пътна мрежа:

- Основен ремонт път VTR 2290 /III-407 Лозен - Орловец/ Виноград - Паисий/ VTR 1292; път VTR 3298 /III - 407 Мирово - Стражица/ - язовир Стражица; път VTR 1286 /III-4082, Кесарево - жп гара Кесарево/ - граница община /Стражица - Лясковец/ - Джулюница /I-4/; ремонт път VTR 2283 /III-407/, Мирово - жп гара Асеново - Асеново;

- Ремонтни дейности на улиците „Свобода“, с. Царски извор, ул. „Д. Благоев“, ул. „Шейново“ с. Г. Сеновец и ул. „Орловска“, гр. Стражица.

По *Мярка 4.1.2. „Изграждане и реконструкция на ВиК мрежата“* са изпълнени следните проекти, финансирани по Програмата за развитие на селските райони:

- Проект „Вътрешна канализационна мрежа, с. Кесарево“, по който са изградени 8 276 линейни метри канализация, 194 ревизионни шахти, 208 улични оттоци и 438 сградни канализационни отклонения;

- Проект „Вътрешна канализационна мрежа с пречиствателно съоръжение в с. Камен“ - етап 1, по който са изградени 6 706 линейни метри канализация и 5 бр. дъждопреливници;

- Проект „Вътрешна канализационна мрежа с пречиствателно съоръжение в с. Сушица“ - етап 1, по който са изградени 9 207 линейни метра канализация, 4 бр. дъждопреливници и 48 бр. събирателни шахти;

- Проект „ПСОВ вътрешна канализационна мрежа ПИ 000223 по КВС землище, с. Сушица“.

Чрез реализираните проекти значително е подобрена средата за живот в населените места на община Стражица.

Реализиран е проект „Подмяна на уличен водопровод и канализация по път III-514 „Камен-Драганово“ от републиканска пътна мрежа в участък, с. Камен“, финансиран със средства от Министерство на регионалното развитие и благоустройство.

Изпълнени са и 2 проекта, финансирани със средства от ПУДООС:

- Проект „Подмяна уличен водопровод по път III- 4082 „Чешма-Кесарево“ от Републиканската пътна мрежа в участъка през с. Кесарево“;

- Проект „Възстановяване /рехабилитация/ и реконструкция на водопровод в съществуващо трасе за водоснабдяване на селата Благоево, Владислав и Балканци“ - изграден 3 200 м. нов водопровод, осигурен достъп до качествена питейна вода от хидровъзел „Йовковци“ на селата Благоево, Владислав и Балканци.

В процес на изпълнение е и проект „Реконструкция и подмяна на довеждащ водопровод до с. Бряговица от ПС „Джулюница“, финансиран със средства от МРРБ.

По *Мярка 4.1.3. „Рехабилитация на образователната инфраструктура“* с целеви средства от Централния и Общинския бюджет са благоустроени следните обекти на образователната инфраструктура:

- Ремонт покрив на ОДЗ „Ангел Каралийчев“ - филиал с. Бряговица;

- Ремонт отоплителна инсталация на ОДЗ „Ангел Каралийчев“ - филиал с. Царски извор;
- Изработка, доставка и монтаж на алуминиеви врати с антипаник брава и автомат за затваряне на ОДЗ и ЦДГ;
- Основен ремонт на отоплителна инсталация на ОУ „Николай Райнов“ с. Кесарево;
- Изграждане на пожароизвестителна инсталация за ОДЗ „Сава Цонев“;
- Изграждане и пускане в експлоатация на пожароизвестителна инсталация в ОДЗ „Ангел Каралийчев“ гр. Стражица;
- Ремонт на дограма на ЦДГ Лозен.

По *Мярка 4.1.4. „Изграждане и ремонт на инфраструктура за спорт и свободно време“* няма информация към края на 2017 г. да са изпълнени дейности.

По *Мярка 4.1.5. „Рехабилитация на социална и здравна инфраструктура и създаване на условия за социално приобщаване“* е в процес на изпълнение проект „Услуги за ранно детско развитие в община Стражица“. Чрез проекта се продължава дейността на създадените по проект за социално включване интегрирани услуги за ранно детско развитие, насочени към деца от 0 до 7 годишна възраст от уязвими групи, включително деца с увреждания и техните семейства, както и бъдещи родители. В процес на изпълнение е и проект „Осигуряване на топъл обяд в Община Стражица“, който има за цел подобряване качеството на живот на самотно живеещи лица и семейства получаващи ниски пенсии, лица с доказана липса на доходи и др.

През 2017 г. е извършена промяна на предназначението на едноетажна постройка в дневен център за младежи с увреждания.

Друг проект, който се изпълнява към края на 2017 г. е „Подкрепа за независим живот в община Стражица“, който цели да подобри достъпа до основни социални и здравни услуги и постигане на независимост и социална интеграция за възрастните и хората с увреждания. Назначени са 53 лични асистенти, 8 домашни помощници, една медицинска сестра, един психолог. Подобен е достъпът до социални, здравни и психологически услуги в община Стражица.

Проект „Деинституционализация на социални услуги за деца в община Стражица“, финансиран по Оперативна програма „Региони в растеж“ е в процес на изпълнение, като основните му цели са осигуряване на социално включване и равен достъп до услуги на деца и младежи, настанени в ДДЛРГ, включително и за деца с

увреждания, както и осигуряване на инфраструктура за услуги в общността за деца и младежи съгласно Картата на услугите за подкрепа в общността и в семейна среда и Карта на резидентните услуги.

По схема BG051PO001-5.1.04 „Помощ в дома“ на Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“ е реализиран проект „Грижи в дома за независим и достоен живот в община Стражица“. По проекта са предоставяни почасови социални услуги в 16 населени места от община Стражица – гр. Стражица, с. Асеново, с. Балканци, с. Бряговица, с. Виноград, с. Владислав, с. Горски Сеновец, с. Камен, с. Кесарево, с. Лозен, с. Мирово, с. Николаево, с. Нова Върбовка, с. Ново Градище, с. Сушица и с. Царски Извор. Ползватели на услугите са лица с трайни увреждания и възрастни хора с ограничения или невъзможност за самообслужване в община Стражица.

По *Мярка 4.1.6. „Ремонт и модернизирание на техническата база в областта на културата“* е реализиран проект „Довършителни дейности в храм Св. Архангел Михаил“, финансиран по Програмата за развитие на селските райони.

По *Мярка 4.1.7. „Повишаване на енергийната ефективност за общински сгради“* е реализиран проект „Реконструкция и внедряване на мерки за енергийна ефективност на улично осветление в община Стражица - първи етап“.

Извършени са строително-ремонтни дейности на три жилищни сгради в гр. Стражица: жилищен блок на ул. „Стадиона“ № 1,3,5,7; жилищен блок на ул. „Михаил Друмев“ № 15,17,19,21; жилищен блок на ул. „Михаил Друмев“ № 23,25,27,29,31 по Национална програма за енергийна ефективност на многофамилни жилищни сгради.

Реализиран е и проект „Строително-монтажни работи по енергийна ефективност в общинска сграда в кв. 76, гр. Стражица“, финансиран по Програмата за развитие на селските райони.

По същата мярка е извършена и паспортизация на 7 обекта за периода 2014-2017 г.:

1. „Преустройство на част от съществуваща сграда за обособяване на защитено жилище за лица с увреждания над 18 год.“, УПИ II, кв.29, гр. Стражица;
2. „СМР за енергийна ефективност във връзка с техническа паспортизация на общинска сграда“, УПИ II, кв.76, гр. Стражица;
3. „Физкултурен салон към училище с. Камен“;
4. „Ремонт на кино гр. Стражица“, УПИ I, кв.137, гр. Стражица;
5. „Пречиствателна станция за отпадни води“, с. Сушица;

6. „Промяна предназначението на обособени сгради от „Дом за деца с умствена изостаналост”, Етап III – „Промяна предназначението на втори етаж от двуетажна масивна сграда в „Център за настаняване от семеен тип за стари хора”, с. Горски Сеновец;

7. „Реконструкция на обществена тоалетна”, УПИ II, кв.163, гр. Стражица.

По *Мярка 4.1.8. „Ограничаване влиянието на фактори с екологичен риск“* е изпълнен проект „Изпълнение на дейности по укрепване на речните брегове и дъно на река Голяма река в регулацията на гр. Стражица и дейности по укрепване на речните брегове и дъно на дерето в с. Горски Сеновец“, финансиран по Оперативна програма „Регионално развитие“.

Специфична цел 4.2 Подобряване облика и свързаността между населените места

По *Мярка 4.2.1. „Рехабилитация на обществени площи“* са реализирани проекти, финансирани от Междуведомствена комисия за възстановяване и подпомагане към Министерски съвет за „Укрепване на мост на ул. „Ал. Стамболийски“, с. Сушица и „Подпорно съоръжение, ул. „Пета“ в с. Асеново, община Стражица“. По Програмата за развитие на селските райони е реализиран проект „Рехабилитация на обществени площи в община Стражица“. С целеви средства от Централния бюджет е изпълнен и проект „Изграждане на зона за отдих в кв. 28, с. Бряговица“.

През периода 2014-2017 г. са изградени 7 нови детски площадки – по 1 брой в селата Асеново и Камен с финансиране от ПУДООС по Кампания „За чиста околна среда”; по проект „Рехабилитация на обществени площи“, финансиран от ПРСР е изградена по 1 площадка в селата Камен, Кесарево, Сушица и Царски извор, а със средства от общинския бюджет е изградена площадка в с. Бряговица.

По *Мярка 4.2.2. „Транспорт и сигурност“* е изпълнен проект „Изграждане на интегрирана система за видеонаблюдение и охрана на територията гр. Стражица - първи и втори етап“, финансиран със средства от Общинския бюджет.

Техническо изпълнение на Приоритет 4

В табличен вид са представени заложените проекти по Приоритет 4 в Програмата за реализация, като проектите са с посочен статус - изпълнен/текущ или неизпълнен.

Таблица 5. Техническо изпълнение на Приоритет 4

№	Наименование	Статус/ Изпълнение
Приоритет 4. Достъпност и качество на средата на живот		
Специфична цел 4.1. Специфична цел 4.1 Изграждане на нова и модернизиране на съществуваща инфраструктура, осигуряваща достъпност и по-добри условия за живот		
Мярка 4.1.1. Рехабилитация на общинска пътна и улична мрежа		
1	Рехабилитация на общински пътища	Изпълнен/Текущ
2	Ремонт на улици в гр. Стражица	Изпълнен/Текущ
3	Ремонт на улици в населените места на общината	Изпълнен/Текущ
Мярка 4.1.2. Изграждане и реконструкция на ВиК мрежата		
1	Реконструкция на ВиК мрежа и доизграждане на ПСОВ в гр. Стражица	Неизпълнен
2	Реконструкция на ВиК мрежата в селата на общината	Изпълнен/Текущ
3	Възстановяване /рехабилитация/ и реконструкция на водопровод в съществуващо трасе за водоснабдяване на селата Благоево, Владислав и Балканци	Изпълнен/Текущ
4	Доизграждане канализационна мрежа гр. Стражица	Неизпълнен
5	Доизграждане на вътрешна канализационна мрежа с. Камен	Изпълнен/Текущ
6	Доизграждане на вътрешна канализационна мрежа с. Кесарево	Изпълнен/Текущ
7	Доизграждане на вътрешна канализационна мрежа с. Сушица	Изпълнен/Текущ
8	Реконструкция и подмяна на довеждащ водопровод за с. Бряговица /от ПС „Джулюница“ до връзка с вътрешна водопроводна мрежа/	Изпълнен/Текущ
Мярка 4.1.3. Рехабилитация на образователната инфраструктура		
1	Ремонт/обновяване/оборудване на училищата в общината, спортните площадки и физкултурните салони към тях	Изпълнен/Текущ
2	Ремонт/оборудване/обзавеждане на ОУ с. Кесарево и физкултурен салон към него	Изпълнен/Текущ
3	Ремонт/обновяване/оборудване на детските градини в общината, вкл. на дворните пространства към тях	Изпълнен/Текущ
4	Изграждане на отоплителна инсталация, благоустрояване на дворното пространство и ремонт ограда на ЦДГ с. Камен	Изпълнен/Текущ
5	Ремонт/обзавеждане/оборудване на СОУ „Ангел Каралийчев“ гр. Стражица	Неизпълнен
Мярка 4.1.4. Изграждане и ремонт на инфраструктура за спорт и свободно време		
1	Ремонт и обновяване на стадиона в гр. Стражица	Неизпълнен
2	Ремонт и обновяване на стадионите в селата	Неизпълнен
3	Изграждане на фитнес площадка на открито в гр. Стражица	Неизпълнен
4	Ремонт/оборудване/ обзавеждане на физкултурен салон гр. Стражица	Неизпълнен

№	Наименование	Статус/ Изпълнение
5	Изграждане на две многофункционални спортни игрища в гр. Стражица	Неизпълнен
Мярка 4.1.5. Рехабилитация на социална и здравна инфраструктура и създаване на условия за социално приобщаване		
1	Вертикална планировка на Центъра за социални дейности и услуги в гр. Стражица	Неизпълнен
2	Разкриване на нови социални услуги в сградата на ДДУИ с. Г. Сеновец	Неизпълнен
3	Въвеждане на нови услуги и разширяване обхвата и кръга от потребители на предоставяни социални услуги (вкл. личен асистент, социален асистент, домашен санитар)	Изпълнен/Текущ
4	Реализиране на проект „Услуги за ранно детско развитие в община Стражица“	Изпълнен/Текущ
5	Промяна предназначението на едноетажна постройка в дневен център за младежи с увреждания	Изпълнен/Текущ
6	Промяна предназначението на първия етаж от двуетажна масивна сграда в дневен център за стари хора	Неизпълнен
7	Изграждане, реконструкция, ремонт, мерки за енергийна ефективност на общински обекти в сферата на здравеопазването и прилежащите им пространства	Неизпълнен
Мярка 4.1.6. Ремонт и модернизиране на техническата база в областта на културата		
1	Ремонт и оборудване на читалищата в селата: Асеново, Балканци, Благоево, Бряговица, Виноград, Владислав, Горски Сеновец, Камен, Кесарево, Лозен, Николаево, Ново Градище, Нова Върбовка, Сушица и Царски извор	Неизпълнен
2	Възстановяване сградата на картинната галерия гр. Стражица и промяна на предназначението ѝ в културен дом	Неизпълнен
3	Възстановяване и ремонт на религиозните храмове	Изпълнен/Текущ
Мярка 4.1.7. Повишаване на енергийната ефективност за общински сгради		
1	Изпълнение на пакет мерки за повишаване на енергийната ефективност в: „Административна сграда на общинска администрация - град Стражица“, „Административна сграда на БКС (Общинска сграда в кв. 102, гр. Стражица) - град Стражица“, „Сградата на ОДЗ „Ангел Каралийчев“ - град Стражица“, както и в други общински сгради	Изпълнен/Текущ
2	Паспортизация на общински сгради	Изпълнен/Текущ
3	Санитаране на многофамилни жилищни сгради	Изпълнен/Текущ
4	Надстройка на център за информационно обслужване в Община Стражица	Неизпълнен
5	Подобряване на енергийната ефективност на уличното осветление в населените места	Изпълнен/Текущ
Мярка 4.1.8. Ограничаване влиянието на фактори с екологичен риск		
1	Премахване на нерегламентираните сметища в общината и подобряване на услугите, свързани със сметосъбиране	Неизпълнен

№	Наименование	Статус/ Изпълнение
2	Закриване и рекултивация на общинското депо в гр. Стражица	Неизпълнен
3	Участие в изграждането на регионалното депо за ТБО	Изпълнен/Текущ
4	Подобряване на критична инфраструктура /свлачища, дерета, брегове на реки и др./ и дейности за преодоляване на последици от бедствия, аварии и катастрофи	Изпълнен/Текущ
5	Изграждане на подпорна стена ул. „Пета“ с. Асеново	Изпълнен/Текущ
Специфична цел 4.2 Подобряване облика и свързаността между населените места		
Мярка 4.2.1. Рехабилитация на обществени площи		
1	Рехабилитация на съществуващ парк в УПИ IV, кв. 102, гр. Стражица, обл. В. Търново	Неизпълнен
2	Изграждане и ремонт на тротоари в населените места	Изпълнен/Текущ
3	Ремонт и обновяване на централни части и площи	Изпълнен/Текущ
4	Благоустрояване на паркове, зелени площи и зони за отдих	Изпълнен/Текущ
5	Изграждане на нови, обновяване и обезопасяване на съществуващи детски и фитнес площадки	Изпълнен/Текущ
6	Благоустрояване на гробищните паркове	Изпълнен/Текущ
7	Ремонт на паметници на загиналите във войните	Неизпълнен
8	Изграждане на водна каскада, кв. 63 гр. Стражица	Неизпълнен
9	Реконструкция на ВЛНН, паркова осветителна ел. уредба, рехабилитация водопровод и изграждане на обществен паркинг с. Виноград	Неизпълнен
Мярка 4.2.2. Транспорт и сигурност		
1	Подобряване на транспортната осигуреност на територията	Неизпълнен
2	Подобряване сигурността на гражданите, чрез инвестиции във видеонаблюдение и други дейности	Изпълнен/Текущ

Източник: Справки от Община Стражица, Годишни доклади на ОПР

В заключение на изведените данни, техническото изпълнение на Приоритет 4 се оценява на **58%**, което дава основание да се определи като отлично към средата на периода. Напредък бележат всички мерки по приоритета с изключение на *Мярка 4.1.4. „Изграждане и ремонт на инфраструктура за спорт и свободно време“*.

Финансово изпълнение на Приоритет 4

Изпълнените и текущи проекти и дейности с техния размер и източници на финансиране са представени в табличен вид в **Приложение 1**. Включени са проекти, които се изпълняват в периода 2014-2017 г. В таблицата не са включени проекти и

дейности, които нямат финансово измерение или бенефициентът е разположен на друга територия.

Общото финансово изпълнение на Приоритет 4 е **30 519 хил. лв.** и в относителен дял от планираното до 2020 г. е **61%**. При същия темп на изпълнение до 2020 г. биха се достигнали **107%** от направените прогнози за 49 992 хил. лв. По тази причина финансовото изпълнение на приоритета може да се окачестви като отлично. Общият бюджет за изпълнението на приоритета от изпълнението на целия Общински план за развитие е равен на **85%**. Отличното финансово изпълнение се дължи на редицата изпълнени инфраструктурни проекти за реконструкция и рехабилитация на общинската и улична пътна мрежа, подмяна на съществуваща водопроводна мрежа, доизграждане на канализационна мрежа и др.

И по този приоритет оценителят забеляза 2 грешки:

1. Несъответствие в индикативната стойност по Приоритет 4, която е 49 992 хил. лв., но при изчисляване на всички индикативни стойности на отделните дейности към приоритета стойността, която се получава е 54 246 хил. лв.;

2. Разминаването на стойностите между Програмата за реализация и Индикативната финансова таблица, която бе отбелязана в предходните три приоритета. **Така по Приоритет 4 в Програмата за реализация, планираната индикативна стойност е 49 992 хил. лв., а в Индикативната финансова таблица планираната индикативна стойност е 50 205 хил. лв. Причината за това разминаване е, че при извършването на Актуализация на Програмата за реализация не са нанесени новите промени по приоритети в Индикативната финансова таблица. Поради тази причина при анализ на финансовото изпълнение по приоритети, оценителят се е придържал към стойностите в Актуализираната Програма за реализация, тъй като те са реалните, тъй като в Индикативната финансова таблица сумите не са съгласувани с Програмата за реализация. Именно поради това при една евентуална бъдеща актуализация на ОПР Стражица е необходимо да се коригират стойностите на Програмата за реализация и да бъдат отразени в Индикативната финансова таблица.**

5. Резултати от изпълнението на Приоритет 5

Приоритет 5 „Добро управление и партньорство“ е насочен към повишаване на ефективността и ефикасността на съществуващите общински политики за успешно оползотворяване на местните ресурси; ефикасно и икономично използване на фондове,

земи, човешка сила и други ресурси; повишаване нивото на децентрализация и гражданско участие в дейностите по планирането и осъществяването на програми/проекти; регулярно провеждане на сравнителни анализи за стойността на предоставяните услуги като цени, време, и др., за да може общината „да вижда“ къде е мястото ѝ сред останалите общини.

Приоритетът включва мерки, които целят постигането на две специфични цели.

В резюме по-долу са представени постигнатите първоначални резултати от изпълнените проекти и инициативи по мерки и специфични цели.

Специфична цел 5.1. Развиване на модерна и отворена към граждани и бизнес администрация

По *Мярка 5.1.1. „Развитие на резултатно-ориентирана администрация“* са реализирани 2 проекта, финансирани по Оперативна програма „Административен капацитет“:

- Проект „Повишаване компетентността на служителите в община Стражица“, по който са участвали 65 общински служители от администрацията и кметствата;

- Проект „Компетентни и ефективни служители - съвременна администрация“.

През 2017 г. в Община Стражица е въведен стандарт ISO 9001-2015.

По *Мярка 5.1.2. „Осигуряване на пространствена и материална основа за развитие“* е модернизирано техническото оборудване в общината.

Специфична цел 5.2 Насърчаване на общностното развитие на територията на база на сътрудничество и широко партньорство

По *Мярка 5.2.1. „Прозрачност и отчетност на управлението“* е осигурена по-добра публичност, отчетност и информираност за работата на местната власт.

По *Мярка 5.2.2. „Сътрудничество и подкрепа“* се изпълнява проект по подмярка 19.1 „Помощ за подготвителни дейности за изготвяне на Стратегия за ВОМР на общините Лясковец-Стражица“, финансиран по Програмата за развитие на селските райони.

В процес на изпълнение е и проект „Трансгранично партньорство между община Болинтин Вале и община Стражица, с цел подобряване на системата за вземане на решения - редици от мостове и врати“. Финансовата подкрепа се осъществява по Програмата за Трансгранично сътрудничество Интеррег V-А Румъния- България.

Техническо изпълнение на Приоритет 5

В табличен вид са представени заложените проекти по Приоритет 5 в Програмата за реализация, като проектите са с посочен статус - изпълнен/текущ или неизпълнен.

Таблица 6. Техническо изпълнение на Приоритет 5

№	Наименование	Статус/ Изпълнение
Приоритет 5. Добро управление и партньорство		
Специфична цел 5.1. Развиване на модерна и отворена към граждани и бизнес администрация		
Мярка 5.1.1. Развитие на резултатно-ориентирана администрация		
1	Въвеждане на практики и стандарти за управление на качеството	Изпълнен/Текущ
2	Въвеждане на нови и подобряване на съществуващи услуги, вкл. интегриране и електронизация	Неизпълнен
3	Въвеждане на интелигентно регулиране, вкл. действия за намаляване на административната тежест	Неизпълнен
4	Езиково обучение и професионална квалификация на служители на общинска администрация	Изпълнен/Текущ
5	Създаване на електронни архиви в общината	Неизпълнен
Мярка 5.1.2. Осигуряване на пространствена и материална основа за развитие		
1	Подобряване техническото оборудване на общината /компютри, софтуер и др./	Изпълнен/Текущ
2	Изготвяне на Кадастрални карти на населените места от общината	Неизпълнен
Специфична цел 5.2 Насърчаване на общностното развитие на територията на база на сътрудничество и широко партньорство		
Мярка 5.2.1. Прозрачност и отчетност на управлението		
1	Подобряване на процеса за провеждане на обществени консултации	Неизпълнен
2	Осигуряване на по-добра публичност, отчетност и информираност за работата на местната власт	Изпълнен/Текущ
Мярка 5.2.2. Сътрудничество и подкрепа		
1	Продължаване на подкрепата на МИГ Лясковец-Стражица	Изпълнен/Текущ
2	Обмен на опит с чуждестранни общини и въвеждане на добри практики за местно управление и развитие	Изпълнен/Текущ
3	Създаване на общински фонд за подкрепа на значими обществени инициативи	Неизпълнен

Източник: Справки от Община Стражица, Годишни доклади на ОПП

В заключение на изведените данни, техническото изпълнение по Приоритет 5 се оценява на **50%**, което дава основание да се определи като отлично към средата на периода. Недостатък е изоставането във въвеждането на електронни административни услуги за гражданите и бизнеса и изготвянето на кадастрални карти за населените места в общината.

Финансово изпълнение на Приоритет 5

Изпълнените и текущи проекти и дейности с техния размер и източници на финансиране са представени в табличен вид в **Приложение 1**. Включени са проекти, които се изпълняват в периода 2014-2017 г. В таблицата не са включени проекти и дейности, които нямат финансово измерение или бенефициентът е разположен на друга територия.

Общото финансово изпълнение на Приоритет 5 е **628 хил. лв.** и в относителен дял от планираното до 2020 г. е **26%**. При същия темп на изпълнение до 2020 г. биха се достигнали **46%** от направените прогнози за 2 415 хил. лв. По тази причина финансовото изпълнение на целта може да се окачестви като добро. Общият бюджет за изпълнението на приоритета от изпълнението на целия Общински план за развитие е равен на **2%**.

Разминаването на стойностите между Програмата за реализация и Индикативната финансова таблица, която бе отбелязана в предходните приоритети е допуснато и тук. Така по Приоритет 5 в Програмата за реализация, планираната индикативна стойност е 2 415 хил. лв., а в Индикативната финансова таблица планираната индикативна стойност е 4 226 хил. лв. Причината за това разминаване е, че при извършването на Актуализация на Програмата за реализация не са нанесени новите промени по приоритети в Индикативната финансова таблица. Поради тази причина при анализ на финансовото изпълнение по приоритети, оценителят се е придържал към стойностите в Актуализираната Програма за реализация, тъй като те са реалните, докато в Индикативната финансова таблица сумите не са съгласувани с Програмата за реализация. Именно поради това при една евентуална бъдеща актуализация на ОПР Стражица е необходимо да се коригират стойностите на Програмата за реализация и да бъдат отразени в Индикативната финансова таблица.

III. ОЦЕНКА НА СТЕПЕНТА НА ПОСТИГАНЕ НА СЪОТВЕТНИТЕ ЦЕЛИ

Степента на постигане на целите и приоритетите на ОПР е оценена на база дефинираната система от индикатори на плана. Този метод, заедно с оценката на финансовото и техническо изпълнение от гледна точка на постигнати резултати (предходна точка) и ефективност и ефикасност (следваща точка), осигуряват прецизна обосновка до каква степен са изпълнени целите и приоритетите в общинското развитие.

В тази връзка са изпълнени следните стъпки:

1/ проследени са актуалните стойности на всички индикатори за измерване на целите и приоритетите от ОПР;

2/ сравнени са реалните и целевите стойности на индикаторите.

Системата от индикатори на ОПР Стражица щеше да позволи по-оптимално изпълнение, ако бяха планирани и индикатори за междинна стойност. Липсата им породила необходимостта от изводи направени на база на целева стойност.

Таблица 7 Матрица на индикаторите за резултат

Мярка	Индикатор за резултат	Мерна единица	Източник на информация	Базова стойност – 2012/2013 г.	Междинна стойност - 2016/2017 г.	Целева стойност 2020 г.
Приоритет 1. Традиционни стопански отрасли и бизнес среда						
Специфична цел 1.1 Технологична модернизация и въвеждане на иновации в земеделския и промишления сектор						
Мярка 1.1.1 Развитие на традиционни отрасли	Земеделски стопанства	Брой	ОС „Земеделие“	218 – 2013 г.	256	251
	Разходи за ДМА	Хил. лв	НСИ	71,451 – 2012 г.	102 546 – 2016 г.	107,176
	Произведена продукция	Хил. лв	НСИ	116,050 - 2012 г.	134 854 – 2016 г.	174,075
Специфична цел 1.2 Стимулиране на зеленчукопроизводството, овощарството и животновъдството						
Мярка 1.2.1 Подобряване на условията за земеделско производство	Площи с трайни насаждения и зеленчуци	Дка	ОС „Земеделие“	1628,196 – 2013 г.	3329,00	2370
	Площи за биоземеделие	Дка	ОС „Земеделие“	650 - 2103 г.	1410	975
	Напоителни системи	Брой	ОА	0	0	3
	Местен пазар	Брой	ОА	0	0	1
Специфична цел 1.3 Повишаване атрактивността на индустриалната зона в гр. Стражица						
Мярка 1.3.1 Развитие на индустриалната зона	Маркетингова стратегия	Брой	ОА	0	0	1
	ЧПИ в нефинансовите предприятия	Хил. евро	НСИ	5633.2 - 2012 г.	13 072,3	7323,16
Приоритет 2. Туризм и културно-историческо наследство						
Специфична цел 2.1 Развитие на туризма с акцент върху алтернативните му форми на базата на интегрирани туристически продукти и услуги						
Мярка 2.1.1 Изграждане на нова и рехабилитация на съществуваща публична туристическа инфраструктура	Включени местни територии/обекти в регионални туристически продукти	Брой	ОА	0 – 2013 г.	3	3
	Актуализирана програма за развитие на туризма	Брой	ОА	0 – 2013 г.	1	1

Мярка	Индикатор за резултат	Мерна единица	Източник на информация	Базова стойност – 2012/2013 г.	Междинна стойност - 2016/2017 г.	Целева стойност 2020 г.
	Благоустроени съществуващи туристически обекти	% от общия брой обекти	ОА	0 – 2013 г	8,64	40
	Модернизирани съществуващи места за настаняване	% от общия брой места	ОА	33 – 2013 г.	42	50
	Заведения за хранене и развлечения	% от общия брой места	ОА	20 – 2013 г.	37	60
Специфична цел 2.2 Социализация и маркетинг на културно-исторически активи						
Мярка 2.2.1 Проучване и популяризиране на местното културно-историческо наследство	Проучени, разкрити и социализирани НКЦ	Брой	ОА, НИНКН	0	0	75
	Внедряване на аудио визуални техники при представяне на местните забележителности	Брой	ОА	0	0	3
Мярка 2.2.2 Провеждане на традиционни фестивали и събития от културния календар на територията	Нови събития в годишния културен календар	Брой	ОА	0	3	5
Приоритет 3. Развитие на човешките ресурси						
Специфична цел 3.1 Подобряване на образователната структура на населението						
Мярка 3.1.1 Осигуряване на качествено образование за всички	Проекти, насърчаващи сътрудничество между местни училища и бизнес	Брой	ОА	0 – 2013 г.	0	7

Мярка	Индикатор за резултат	Мерна единица	Източник на информация	Базова стойност – 2012/2013 г.	Междинна стойност - 2016/2017 г.	Целева стойност 2020 г.
	Завършващи средно образование ученици от ромски произход	% от всички завършили	ОА	x	47	20
Специфична цел 3.2 Повишаване квалификацията на работната сила, в т.ч. посредством форми на учене през целия живот						
Мярка 3.2.1 Повишаване и адаптация на квалификацията на работната сила съобразно потребностите на пазара на труда	Заети в нефинансовите предприятия	Брой	НСИ	1773 – 2012 г.	1918 – 2016 г.	2660
	Реализирани проекти в полза на интеграцията на непривилегирани групи	Брой	ОА	0 – 2013 г.	6	10
	Обучени местни лица в програми за квалификация и преквалификация	Брой	ОА	0 – 2013 г.	61	500
Специфична цел 3.3. Насърчаване на предприемачеството						
Мярка 3.3.1. Създаване на нови форми на предприемачество	Новосъздадени фирми	Брой	ОА	0 – 2013 г.	134	10
	Професионално насочени младежи в риск от социално изключване и младежи от маргинализирани общности	% от общия брой лица	ОА	0 – 2013 г.	16,4%	20
Приоритет 4. Достъпност и качество на средата на живот						
Специфична цел 4.1 Изграждане на нова и модернизиране на съществуваща инфраструктура, осигуряваща достъпност и по-добри условия за живот						
Мярка 4.1.1 Рехабилитация на общинска пътна и улична мрежа	Дължина на реконструирани или подобрени общински пътища	% от всички общински пътища	ОА	54,51 – 2013 г.	61,4%	81,77

Мярка	Индикатор за резултат	Мерна единица	Източник на информация	Базова стойност – 2012/2013 г.	Междинна стойност - 2016/2017 г.	Целева стойност 2020 г.
	Рехабилитирана улична мрежа	% от цялата улична мрежа	ОА	4,19 – 2013 г.	9,6%	10,47
Мярка 4.1.2 Изграждане и реконструкция на ВиК мрежата	Подмяна на водоснабдителни тръби	Метри	„ВиК Йовковци“ ООД	x	10424	x
	Население в гр. Стражица, обслужено от ПСОВ	%	ОА	0 – 2013 г.	0	100
	Домакинства в селата Камен, Кесарево и Сушица, свързани с канализационната мрежа	%	ОА	0 – 2013 г.	52%Камен, 58%Кесарево, 40%Сушица	100
Мярка 4.1.3. Рехабилитация на образователната инфраструктура	Модернизирани физкултурни салони и спортни площадки	Брой	ОА	0 – 2-13 г.	1	4
	Училища и детски градини с обновена външна фасада	Брой	ОА	5 – 2013 г.	0	8
	Оборудвани детски градини със съвременни съоръжения за игра и занимания	Брой	ОА	0 – 2013 г.	0	4
Мярка 4.1.4 Изграждане и ремонт на инфраструктура за спорт и свободно време	Обновени спортни обекти	Брой	ОА	0 – 2013 г.	0	2
Мярка 4.1.5 Рехабилитация на социална и здравна	Предоставяни нови социални услуги в общността	Брой	ОА	10 – 2013 г.	11	13

Мярка	Индикатор за резултат	Мерна единица	Източник на информация	Базова стойност – 2012/2013 г.	Междинна стойност - 2016/2017 г.	Целева стойност 2020 г.
инфраструктура и създаване на условия за социално приобщаване	Потребители на социални услуги в общността	Брой	ОА	530 – 2013 г.	848	795
	Сключени договори между общината и доставчици на социални услуги	Брой	ОА	0 – 2013 г.	0	3
Мярка 4.1.6 Ремонт и модернизиране на техническата база в областта на културата	Обновени обекти в областта на културата и религията	Брой	ОА	7 – 2013 г.	11	15
Мярка 4.1.7 Повишаване на енергийната ефективност за общински сгради	Пакет мерки	Брой	ОА	0 - 2013 г.	2	6
	Размер на енергийни спестявания	Тое (тон нефтен еквивалент)	ОА	3,4 (2012)	28,07	Съгласно НПДДЕ
	Енергоспестяващи мерки за улично осветление	Брой	ОА	0 - 2013 г.	1	5
Мярка 4.1.8. Ограничаване влиянието на фактори с екологичен риск	Разделно събрани твърди битови отпадъци	%	ОА	x	0,26	x
	Население, обслужено от регионалното депо за отпадъци	%	ОА	0 – 2013 г.	100	100
	Население, ползващо се от мерки за защита от природни бедствия и аварии	% от общото население	ОА	0 – 2013 г.	0	60
Мярка 4.2.1 Рехабилитация на обществени площи	Поддържани зелени системи в населените места	Метри	ОА	x	x	x

Мярка	Индикатор за резултат	Мерна единица	Източник на информация	Базова стойност – 2012/2013 г.	Междинна стойност - 2016/2017 г.	Целева стойност 2020 г.
	Населени места с обновени централни части и площади	Брой	ОА	0 – 2013 г.	1	5
	Изградени нови детски и фитнес площадки	Брой	ОА	0 – 2013 г.	7	5
	Обновени и обезопасени съществуващи детски и фитнес площадки	Брой	ОА	3 – 2013 г.	3	8
Мярка 4.2.2 Транспорт и сигурност	Транспортни услуги	Брой	ОА	0 – 2013 г.	2	3
	Населени места с осигурено видеонаблюдение в обществени зони - с натрупване	Брой	ОА	0 -2013	1	3
Приоритет 5. Добро управление и партньорство						
Специфична цел 5.1 Развиване на модерна и отворена към граждани и бизнес администрация						
Мярка 5.1.1 Развитие на резултатно-ориентирана администрация	Електронни услуги	Брой	ОА	0 – 2013 г.	0	5
	Общински служители, успешно преминали курсове за подобряване на професионалните компетентности и умения	Брой	ОА	25 - 2013 г.	45	68
	Извършени оценки на въздействието на местни нормативни актове	Брой	ОА	0 - 2013 г.	0	5
Мярка 5.1.2 Осигуряване на	Въведени в общинска администрация нови	Брой	ОА	0 – 2013 г.	5	5

Мярка	Индикатор за резултат	Мерна единица	Източник на информация	Базова стойност – 2012/2013 г.	Междинна стойност - 2016/2017 г.	Целева стойност 2020 г.
пространствена и материална основа за развитие	хардуерни и софтуерни продукти					
	Пространствени планове за развитие на територията	Брой	ОА	1 - 2014 г.	2	2
Специфична цел 5.2 Насърчаване на общественото развитие на територията на база на сътрудничество и широко партньорство						
Мярка 5.2.1 Прозрачност и отчетност на управлението	Проведени обществени консултации с местното население	Брой	ОА	0 - 2013 г.	49	20
Мярка 5.2.2 Сътрудничество и подкрепа	Сключени договори на проекти, подадени пред МИГ Лясковец-Стражица	Брой	МИГ Лясковец-Стражица	16 – 2013 г.	25	40
	Проекти, изпълнени в сътрудничество, повишаващи ефективността в управлението и общественото развитие	Брой	ОА, МИГ Лясковец-Стражица	0 - 2013 г.	3	5
	Подкрепени, с общински средства, проекти за разрешаване на местни проблеми	Брой	ОА	0 - 2013 г.	11	15

Източник: Община Стражица

По **Приоритет 1 „Традиционни стопански отрасли и бизнес среда“** се отчита напредък спрямо заложените целеви стойности по индикатор „Земеделски стопанства“, по който при заложената целева стойност от 251, към края на 2017 г. е постигната стойност от 256. Индикатор „площи с трайни насаждения и зеленчуци“ е със заложена целева стойност от 2 370 дка, а към края на 2017 г. е постигната стойност от 3 329 дка. Индикаторите „Площи за биоземеделие“ и „ЧПИ в нефинансовите предприятия също постигат целевите стойности към края на 2017 г., съответно за първия заложената целева стойност е 975 дка, а е постигната стойност от 1 410 дка, за втория индикатор е постигната стойност от 13 072 хил. евро при заложена целева от 7 323 хил. евро. Напредък се наблюдава и по индикаторите „Разходи за ДМА“ и „Произведена продукция“. Индикаторите „Напоителни системи“, „Местен пазар“ и „Маркетингова стратегия“ не отчитат напредък.

По **Приоритет 2 „Туризм и културно-историческо наследство“** са напълно постигнати целевите стойности по индикаторите „Включени местни територии/ обекти в регионални туристически обекти“ и „Актуализирана програма за развитие на туризма“. Голям напредък се наблюдава за индикаторите „Модернизирани съществуващи места за настаняване“, „Заведения за хранене и развлечения“, „Нови събития в годишния културен календар“. Не се наблюдава напредък по индикаторите „Проучени, разкрити и социализирани НКЦ“ и „Внедряване на аудио-визуални техники при представяне на местните забележителности“.

По **Приоритет 3 „Развитие на човешките ресурси“** е постигнат в пълна степен индикатор „Завършващи средно образование ученици от ромски произход“, по който целевата стойност до 2020 г. е 20%, а към края на 2017 г. са постигнати 47%. Индикатор „Брой на новосъздадените фирми“ (при зададена целева стойност от 10) към края на 2017 г. се отчитат 134 новосъздадени фирми. Индикатор „Професионално насочени младежи в риск от социално изключване и младежи от маргинализирани общности“ отчита напредък от 16,4% към 2017 г. при заложена целева стойност от 20%. Индикатор „Заети в нефинансовите предприятия“ бележи напредък (1 918 – 2017 г.) спрямо базовата стойност от 2012 г. – 1 773, но не достига заложената целева стойност от 2 660 души. По индикаторите „Обучени местни лица в програми за квалификация и преквалификация“ при заложена целева стойност от 500 лица до 2020 г. към края на 2017 г. е постигната стойност от 61 лица. Напредък се отчита и по индикатор „Реализирани проекти в полза на интеграцията на непривилегирани групи“ също се отчита напредък. По този

приоритет не се отчита напредък единствено по индикатор „Проекти, насърчаващи сътрудничество между местни училища и бизнес“.

По **Приоритет 4 „Достъпност и качество на средата на живот“** се наблюдава напредък по индикатор „Обновени обекти в областта на културата и религията“ с постигната стойност от 11 обекта към края на 2017 г. при заложената целева стойност от 15 броя. Индикатор „Транспортни услуги“ почти постига заложената целева стойност с 2 броя услуги към края на 2017 г. при заложената стойност от 3. Индикаторите „Населени места с осигурено видеонаблюдение в обществени зони - с натрупване“, „Изградени нови детски и фитнес площадки“, „Домакинства в селата Камен, Кесарево и Сушица, свързани с канализационната мрежа“, „Модернизирани физкултурни салони и спортни площадки“, „Пакет мерки“ и „Дължина на реконструирани или подобрени общински пътища“ бележат напредък. Постигнати в пълна степен са индикаторите „Население, обслужено от регионалното депо за отпадъци“ – 100% постигната стойност, „Потребители на социални услуги в общността“ – 848 потребители към края на 2017 г. при заложен цел до 2020 г. от 795, „Потребители на социални услуги“ към 2017 г. са 11, при заложен стойност до 2020 г. – 13. Индикатор „Изградени нови детски и фитнес площадки“ също е постигнат в пълна степен – при заложен целева стойност от 5 площадки, към края на 2017 г. са изградени 7. По индикаторите „Подмяна на водоснабдителни тръби“ и „Разделно събрани твърди битови отпадъци“ не може да се определи напредъка, тъй като не са заложени базови и целеви стойности.

По индикаторите „Население в гр. Стражица, обслужено от ПСОВ“, „Училища и детски градини с обновена външна фасада“, „Оборудвани детски градини със съвременни съоръжения за игра и занимания“, „Обновени спортни обекти“, „Сключени договори между общината и доставчици на социални услуги“, „Население, ползващо се от мерки за защита от природни бедствия и аварии“, не се наблюдава напредък.

По **Приоритет 5 „Добро управление и партньорство“** напредък отчитат индикаторите „Общински служители, успешно преминали курсове за подобряване на професионалните компетентности и умения“, „Проекти, изпълнени в сътрудничество, повишаващи ефективността в управлението и общностното развитие“ и „Подкрепени, с общински средства, проекти за разрешаване на местни проблеми“. Изпълнени в пълна степен са индикаторите „Въведени в общинска администрация нови хардуерни и софтуерни продукти“, „Пространствени планове за развитие на територията“. С напредък над заложените целеви стойности са индикаторите „Проведени обществени консултации с местното население“ и „Сключени договори на проекти, подадени пред

МИГ Лясковец-Стражица“. Изпълнение не се наблюдава по два от индикаторите „Електронни услуги“ и „Извършени оценки на въздействието на местни нормативни актове“.

Таблица 8. Матрица на индикаторите за въздействие

Индикатор за въздействие	Мерна единица	Източник на информация	Базова стойност – 2012/2013 г.	Междинна стойност - 2016/2017 г.	Целева стойност 2020 г.
Стратегическа цел 1: Постигане на устойчив растеж чрез повишаване жизнеспособността на местната икономика					
Необработваеми площи	% от земеделските площи	ОС „Земеделие“	20% - 2013 г.	19%	15%
Печалба на нефинансовите предприятия	Хил. лв.	НСИ	11 627 - 2012 г.	12 873 – 2016 г.	17 441
Средна годишна работна заплата на наетите лица по трудово и служебно правоотношение	Лв.	НСИ	6 079 - 2012 г.	7 859 – 2016 г.	9 392,6
Приходи от туризъм и култура спрямо общите приходи в общинския бюджет	% от общите приходи	ОА	0.5 - 2012 г.	0,05	1.5
Стратегическа цел 2: Постигане на приобщаващ растеж чрез повишаване на заетостта, социалното включване и диверсификация на доходите					
Коефициент на безработица	%	Бюро по труда, гр. Горна Оряховица	31,9 – 2012 г.	23,2	25,52
Заетост на икономически активното население	% от населението на възраст 15-64	НСИ	41 – 2011 г.	39,8 – 2016 г.	58
Относителен дял на лицата над 7 години със средно и висше образование	%	НСИ	41,1 – 2011 г.	Няма данни за индикатора	65,9

Индикатор за въздействие	Мерна единица	Източник на информация	Базова стойност – 2012/2013 г.	Междинна стойност - 2016/2017 г.	Целева стойност 2020 г.
Диверсифицирани доходи	Вид доходи (наем, търговия, заплата, самонаето лице, дивиденди)	Анкетно допитване сред населението	0 – 2013 г.	Няма данни за индикатора	2
Лица в риск от бедност и социално изключване	% от общото население	Анкетно допитване за средния размер на месечния доход; ОА за лица на социални помощи	х	Няма данни за индикатора	-20%
Стратегическа цел 3: Подобряване качеството на жизнената среда, чрез балансирано развитие на територията, инфраструктурата и достъпността					
Водозагуби	%	„ВиК Йовковци“ ООД	88 - 2012 г.	80,08%	48%
Пътнотранспортни произшествия	%	РУ Велико Търново	х	92%	-20%
Пречистени отпадни води	% от всичките отпадни води на територията	ОА	х	27%	х
Разход на енергия за общински сгради	%	ОА	100 - 2013 г.	128%	70%
Концентрации на фини прахови частици	^g/m3	РИОСВ Велико Търново	х	х	х
Удовлетвореност от качеството на предоставяните услуги	% от населението	Анкетно допитване	0 – 2013 г.	100%	51%

Източник: Община Стражица

По Стратегическа цел 1 **„Постигане на устойчив растеж чрез повишаване жизнеспособността на местната икономика“** изцяло е постигнат индикатор **„Неообработваеми площи“**, по който заложената целева стойност е 15%, а към края на 2017 г. са постигнати 19%. По всички останали индикатори се наблюдава значителен напредък.

По Стратегическа цел 2 **„Постигане на приобщаващ растеж чрез повишаване на заетостта, социалното включване и диверсификация на доходите“** напредък отчитат индикаторите **„Коефициент на безработица“**, по който заложената целева стойност е 25, 52%, а е спаднала до 23,2% през 2017 г. За индикаторите **„Относителен дял на лицата над 7 години със средно и висше образование“**, **„Диверсифицирани доходи“**, **„Лица в риск от бедност и социално изключване“** не се поддържат данни на общинско ниво.

По Стратегическа цел 3 **„Подобряване качеството на жизнената среда, чрез балансирано развитие на територията, инфраструктурата и достъпността“** индикаторите, за които има данни на общинско ниво, отбелязват напредък. Индикатор **„Водозагуби“** при базова стойност от 88% към 2012 г. е намален на 80,08%, но е далеч от целевата стойност от 48%. Индикатор **„Разход на енергия за общински сгради“** е с постигната междинна стойност към 2017 г. от 128% при заложена целева от 70%. По индикатор **„Удовлетвореност от качеството на предоставяните услуги“**, постигната междинна стойност към 2017 г. е 100% при заложена стойност към 2020 г. от 51%.

IV. ОЦЕНКА НА ЕФЕКТИВНОСТТА И ЕФИКАСНОСТТА НА ИЗПОЛЗВАНИТЕ РЕСУРСИ

Оценката на ефективността и ефикасността на използваните ресурси отговаря основно на два въпроса: доколко използваните ресурси са довели до очакваните резултати (доколко са постигнати целите и приоритетите) – **ефективност** и доколко начинът за изпълнение на ОПР се основава на добро управление на ресурсите – **ефикасност**.

Ефективността е разгледана от гледна точка на финансовото и техническо изпълнение на ОПР. За оценката на финансовото изпълнение е използвано сравнение между използваните финансови ресурси за изпълнените/договорени проекти и прогнозираната стойност на бюджета по приоритети от Индикативната финансова таблица на плана.

За оценката на техническото изпълнение е използвано сравнение между планираните и изпълнени проекти от Програмата за реализация.

Ефективността в изпълнението на ОПР се различава в зависимост от възможните нива за нейната преценка:

- 1/ На ниво „общо изпълнение на ОПР“ спрямо общата финансовата цел за 2020 г.;
- 2/ На ниво „стратегически цели“ спрямо планираните финансови стойности по приоритети. Така могат да се определят няколко групи приоритети – с висока и с по-ограничена ефективност.

Ефикасността се оценява и от гледна точка на изпълнението на ОПР, която ще бъде разгледана и във връзка с начина за използване на достъпните финансови ресурси. Ще бъде направена оценка на това каква част от изпълнените дейности е постигната с общинския бюджет и каква част от централния бюджет, фондове на ЕС, частни инвестиции и други източници. За целите на сравнението са използвани финансовите данни от Индикативната таблица за периода 2014-2020 г.

Ефикасността в използваните ресурси е оценена и чрез преглед на организацията за изпълнение на плана. Изследвани са управлението, мониторинга и наблюдението на Общинския план за развитие и предприетите мерки за осигуряване на информация, публичност и партньорство на ОПР на община Стражица, както и срещнатите проблеми и резултати от проведени оценки при изпълнението на ОПР.

1. Финансова ефективност и ефикасност

Разделът „Оценка на първоначалните резултати от изпълнението“ разкри типовете изпълнени проекти и инициативи като обща картина на резултатите от изпълнението на ОПР.

В следващата таблица е представен количествен анализ, при който единичните стойности на систематизираните проекти и инициативи са обобщени в общо финансово изпълнение на ОПР. Получените стойности и тяхното съпоставяне с **Индикативната финансова таблица от Общинския план за развитие** позволява да се направи количествена оценка за степента на изпълнение на приоритетите – процентът финансово изпълнение се използва като индикатор за степента на реализация на плана и е основна отправна точка за измерването на ефективността на използваните ресурси.

Методиката на работа включва следните стъпки:

- разпределение на бюджета на даден проект според наличната информация за дяловете на различните финансови източници – Общински бюджет, Централен бюджет, Фондове на ЕС, Други източници, средства на частните фирми;
- сумиране на общите стойности за всички изпълнени проекти;
- разпределение на общата сума по приоритети;
- разпределение на сумата по източници на финансиране.

Таблица 8. Степен на финансово изпълнение на приоритетите на ОПР на община Стражица към 31.12.2017 г.

Приоритет	Междинна оценка 2014-2017 г. (в хил. лв.)	Бюджет ОПР (в хил. лв.)	% изпълнение от ОПР
Приоритет 1. Традиционни отрасли и бизнес среда	2 945	6 040	49%
Приоритет 2. Туризм и културно-историческо наследство	847	4 073	21%
Приоритет 3. Развитие на човешките ресурси	1 055	2 290	46%
Приоритет 4. Достъпност и качество на средата за живот	30 519	49 992	61%
Приоритет 5. Добро управление и партньорство	628	2 415	26%
ОБЩО	35 994	64 810	56%

Източник: Собствени изчисления

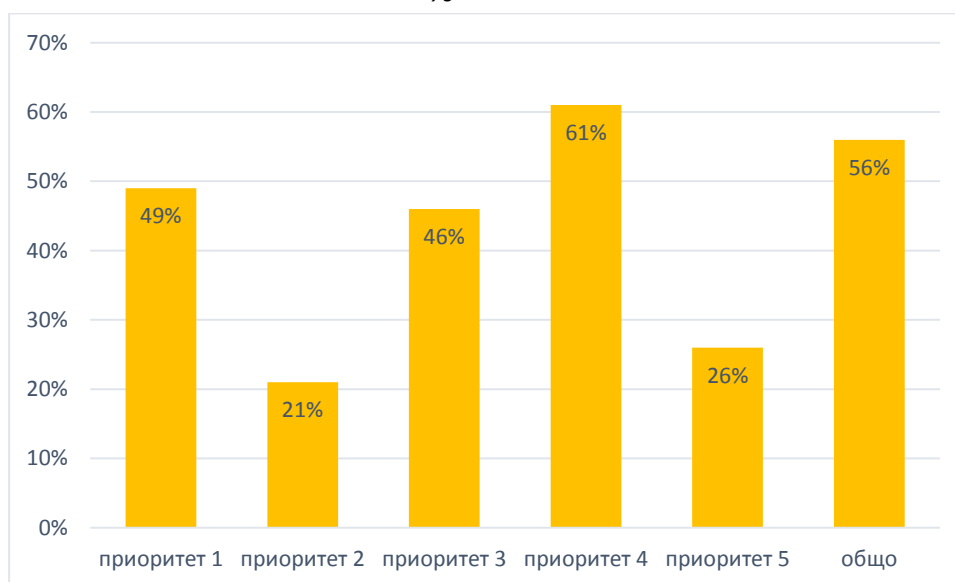
Планираните средства за реализиране на ОПР Стражица 2014-2020 г. възлизат на **64 810 хил. лв.** Договореният бюджет, в т.ч. изпълненият до края на 2017 г., е равен на

35 994 хил. лв. или съотношението на общото изпълнение спрямо планираното е **56%** и се оценява като отлично с оглед на преминалите 4/7 от периода на изпълнение и прогнозата за **95%** финансово изпълнение на ОПР през 2020 г.

Приоритет 4 за достъпност и качество на средата на живот е изпълнен на **61%** от планираното. **Приоритет 1** за традиционни и бизнес отрасли е изпълнен на **49%** от планираното до 2020 г, **Приоритет 3** за развитие на човешките ресурси е изпълнен на **46%**, а **Приоритет 5** – **26%**. С най-малък процент на изпълнение е **Приоритет 2** - **21%**, което е значително под планираното.

Визуализация на относителното финансово изпълнение на ОПР спрямо заложените цели е представена по-долу:

Фигура 1. Финансово изпълнение на приоритетите от ОПР 2014-2020 г. до 2017 г. в %

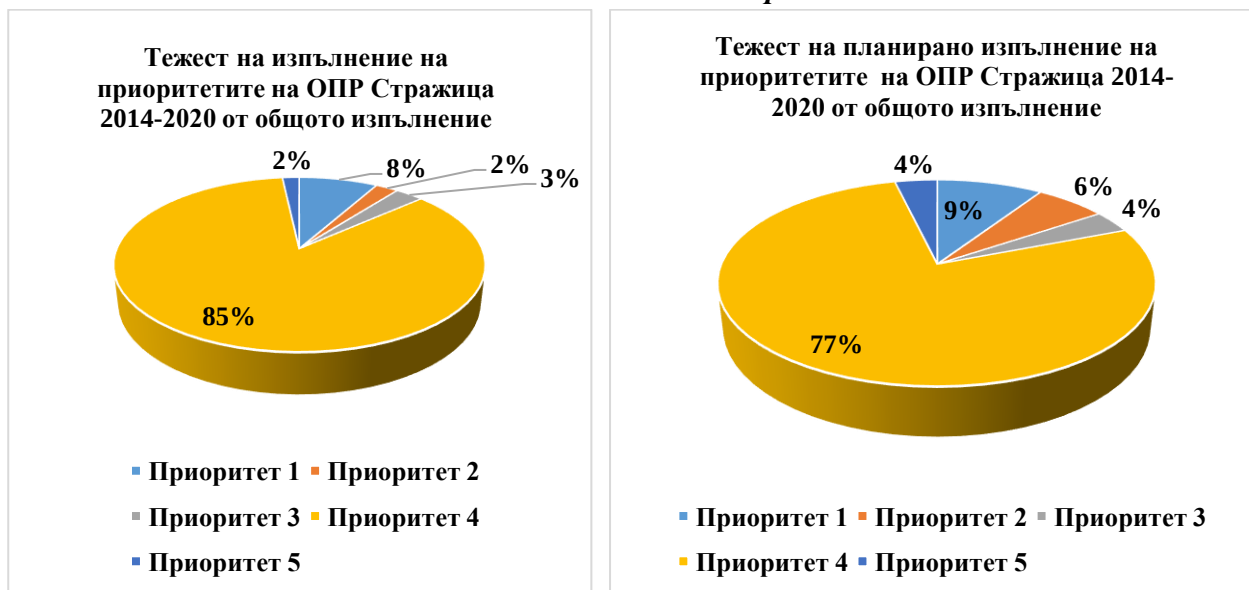

Източник: Собствени изчисления

Анализът на изразходваните ресурси продължава с **обобщение на тежестта на планираното и отчетеното изразходване на средства в изпълнение на приоритетите**. Това е още един показател за измерване на **ефикасността**.

На фигурата по-долу е визуализирана информацията за вложения финансов ресурс по приоритети на ОПР до 2017 г. и е направена съпоставка с планираното за периода.

Фигура 2. Съпоставка на финансовото изпълнение на приоритетите от ОПР 2014-2020 г. до 2017 г. с планираното

Източник: Собствени изчисления

ОПР залага най-голяма тежест за изпълнение на инфраструктурни проекти в рамките на **Приоритет 4**, което е и спазено при реалното изпълнение на плана – **85%** при планирани **77%**. На второ място са договорените бюджети по **Приоритет 1** с изпълнение от **8%** при планирани **9%**.

На трето място е договореният бюджет по **Приоритет 3**, с изпълнение съответно на **3%** при планирани **4%**. На следващо място е изпълнението на **Приоритет 2** и **Приоритет 5** с изпълнение от **2%** и за двата приоритета от планираните **6%** за **Приоритет 2** и **4%** за **Приоритет 5**.

Изводът е, че изпълнението съвпада относително с планирането.

Разпределението на изразходваните ресурси по източници на финансиране показва ефикасното комбиниране на различни форми на финансиране от страна на Община Стражица. През отчетния период са осигурени средства от следните източници:

1. собствени средства от общинския бюджет;
2. централен бюджет, вкл. целеви субсидии по капиталовите програми и национално съфинансиране на проекти по оперативните програми;
3. фондове на ЕС;
4. частно финансиране, вкл. собствено съфинансиране на проекти по оперативните програми.

Основните източници на финансиране на ОПР 2014-2020 са средствата от Фондовете на ЕС, възлизащи на **18 245 хил. лв.** На второ място са средствата от Централния бюджет, който освен пряко финансиране на дейности на общината, съфинансира и проектите на Европейския съюз, като общата стойност на ресурса от ЦБ възлиза на **14 796 хил. лв.** На трето място са средства от Общинския бюджет в размер на **1 602 хил. лв.** На последно място са средствата от Частни фондове и фирми в размер на **1 351 хил. лв.** В Индикативната финансова таблица на ОПР Стражица са предвидени и средства от други източници, които при реалното изпълнение не са отчетени.

Основните източници на финансиране за периода 2014-2017 г. са представени графично на следващата графика.

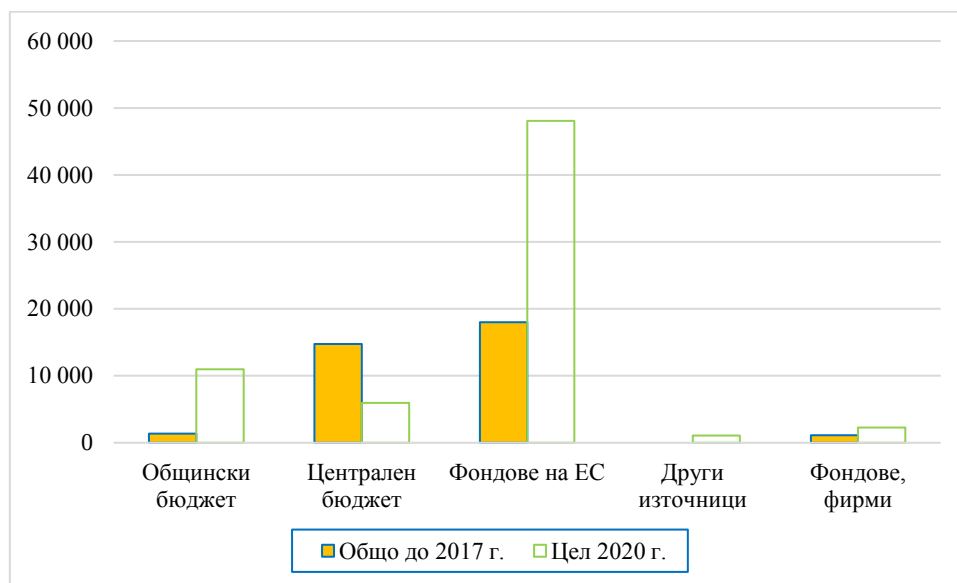
Фигура 3. Основни източници на финансиране на ОПР 2014-2020 за 2017 г.

Източник: Собствени изчисления

От графиката ясно се вижда, че средствата от Фондовете на Европейския съюз са основополагащи за развитието на общината и изпълнението на плана. Размерът им е **51%** от изпълнението на ОПР, при планиран най-голям дял от **70%**, т.е. прогнозите са спазени. Изпълнението на средствата от Централния бюджет – **41%** превишава прогнозата от **9%**. На трето място се нареждат средствата от Общинския бюджет - **4%** при прогноза от **16%**. На последно място е изпълнението на средствата от Частни фондове и фирми също с **4%** при планирани **3%**. Други източници на финансиране са с **0%** при планирани **2%**.

Фигура 4. Изпълнение на източниците за финансиране спрямо поставените цели в хил. лв. за 2020 г.

Източник: Собствени изчисления

Изпълнението на източниците за финансиране показва, че изпълнението на средствата от Централния бюджет (**249%**) до 2017 г. превишава планираните стойности до 2020 г. Изпълнението на средствата от Частни фондове и фирми се движи в планираните стойности (**60%**). Изпълнението на средствата от Фондове на ЕС (**38%**) също се движат в планираните граници, докато изпълнението на средствата от Общинския бюджет не достигат прогнозите и изпълнението им е **15%** от предвиденото.

Изводът е, че финансовото неизпълнение на ОПР до 2017 г. се дължи на малката стойност на вложените средства от общинския бюджет, на по-малко привлечения ресурс от оперативните програми спрямо заложения и на по-високото финансиране от централния бюджет и частни фондове и фирми. Причината за по-ниското финансиране от фондове на ЕС се дължи на забавянето в отварянето на процедурите за кандидатстване и продължителното оценяване на проектите от страна на Управляващите органи (над една година проектите по мярка 7.2. от ПРСР бяха в оценка).

2. Ефективност и ефикасност по отношение на планираната Програма за реализация в ОПР

В ОПР Стражица е предвидена Програма за реализация, като по-долу по приоритети е обобщена ефективността (доколко са постигнати целите) по изпълнени проекти.

Таблица 9. Техническа ефективност и ефикасност на изпълнението на ОПР

Приоритети	Изпълнени проекти	Общо проекти	% изпълнение
Приоритет 1. Устойчиво и конкурентно селско и горско стопанство и създаване на условия за динамично икономическо развитие	3	9	33%
Приоритет 2. Повишаване конкурентоспособността на местната икономика за постигане на икономически растеж и заетост	9	17	53%
Приоритет 3. Подобряване качествените характеристики на работната сила, образованието и социалната закрила	7	11	64%
Приоритет 4. Интегрирано развитие на инфраструктурата и опазване на околната среда	30	52	58%
Приоритет 5. Добро управление в полза на местната общност и бизнес	6	12	50%
ОБЩО	55	101	54%

Източник: Собствени изчисления

Най-ефективно се очертава техническото изпълнение по **Приоритет 3 – 64%**. На следващо място по-ефективност може да се определи изпълнението на **Приоритет 4 – 58%** за интегрирано развитие на инфраструктурата, следван от **Приоритет 2 – 53%**, **Приоритет 5 – 50%** и **Приоритет 1 – 33%**.

С оглед на представените резултати, техническото изпълнение на ОПР Стражица до средата на програмния период може да се окачестви като отлично.

3. Управление, мониторинг и наблюдение на Общинския план за развитие

Общинският план за развитие (ОПР) на община Стражица за периода 2014-2020 г. е разработен от „Ди Джи Консулт“ ЕООД в рамките на проект по ОПАК през 2014 г. Нормативно, това е основният управленски документ за развитие на общината. Изпълнението на плана започва през месец април на 2014 г. Наблюдението и оценката на изпълнението му по закон се осъществява чрез Годишни доклади, Предварителна, Междинна и Последваща оценки. Извършена е регламентираната в ЗРР Предварителна оценка на ОПР 2014–2020 г., съгласно изискванията на ППЗРР. Предварителната оценка препоръчва:

- Да се включи в ОПР Стражица и карта на общината;
- Включването на данни за икономическото развитие на област Велико Търново, за да се сравни напредъка и мястото на община Стражица в областта спрямо останалите общини;
- Да се изготвят база данни за детските и учебни заведения;

- Анализа на културното развитие, да бъде отделено в отделна точка;
- Отпадането на „екологично чист район“ от SWOT анализа;
- Мерките за опазването на околната среда, въвеждането на мерки за енергийна ефективност да се изведат от Специфична цел 4.1. „Изграждане на нови и модернизиране на съществуваща инфраструктура, осигуряваща достъпност и по-добри условия на живот“;
- Да се отрази потенциала за оползотворяване на възобновяеми енергийни източници;
- Да се отразят възможностите за реализиране на младежки дейности и проекти;
- Да се включат индикатори за въздействие, отчитащи специфичните цели;
- Да се набележат конкретни мерки за прилагане на принципа на партньорство, информация и публичност.

Настоящата Междинна оценка се явява втора оценка за този план, след като е извършена регламентираната в ЗРР Предварителна оценка на ОПР 2014-2020 г.

Мониторингът и наблюдението на изпълнението на ОПР е в правомощията на Кмета на общината чрез Общинска администрация и Общински съвет – Стражица, съгласно ЗРР. Орган за наблюдение на Общинския план за развитие на Община Стражица е Общинският съвет на Община Стражица. В процеса на наблюдение на изпълнението на ОПР, Общинският съвет осигурява участието на заинтересованите органи, организации, физически и юридически лица при спазване на принципа за партньорство, публичност и прозрачност при изпълнението на Общинския план за развитие.

Управлението се осъществява чрез изпълнение на Програмата за реализация на плана, която е разработена в съответствие с методическите указания и включва проектите с индикативните им стойности, отговорните структури, източник на финансиране и периода на реализация.

Общинският план за развитие на община Стражица 2014-2020 г. е претърпял изменение от приемането му през 2014 г., което е одобрено с Решение 88 от 31.03.2016 г. на Общински съвет, с което е актуализирана Програмата за реализация на ОПР Стражица. Промените се изразяват в премахването или добавянето на някои проекти, корекции в техните стойности и промяна в периода на реализацията им.

В изпълнение на разпоредбите на Правилника за прилагане на Закона за регионалното развитие, кметът на община Стражица и администрацията са организирали наблюдението на изпълнението на ОПР и разработването на Годишни доклади съответно за 2014, 2015, 2016 и 2017 г. В тази връзка **по отношението на дейностите по наблюдение на ОПР, екипът изготвил междинната оценка може да даде отлична оценка.**

След направената проверка по отношение на единството в структурата и съдържанието на годишните доклади могат да се установят следните констатации и за четирите доклада:

- В докладите за 2014, 2015, 2016 и 2017 г. не е изготвено детайлно описание на *общите условия за изпълнение на Общинския план за развитие и в частност промените в социално-икономическите условия в общината*. Общото впечатление е, че в годишните доклади за наблюдение и оценка на ОПР в община Стражица не е отделено значително внимание на анализа и оценката на промените в социално-икономическите условия в общината;

- Точка „*Постигнат напредък по изпълнението на целите и приоритетите на общинския план за развитие въз основа на индикаторите за наблюдение*“ е най-обемната и детайлно разработена част на годишните доклади на общината. Към всяка една стратегическа цел и приоритет е описан постигнатия напредък, но само по отношение на индикаторите за въздействие и индикаторите за резултат, чрез отчитането на междинните им стойности. Липсва детайлно описание на изпълнените проекти в докладите за 2014, 2015 и 2016 г., докато в този за 2017 г. те са вече описани подробно;

- Точка „*Действия, предприети от компетентните органи с цел осигуряване на ефективност и ефикасност при изпълнението на общинския план за развитие*“ не е представена в петте ѝ подточки, споменати са като изречения в цялата голяма точка, но липсва подробното им и детайлно описание в Годишните доклад за 2014, 2015, 2016 и 2017 г.;

- В подточка „*Мерки за наблюдение и създадени механизми за събиране, обработване и анализ на данни*“, без да има отделна подточка, е описано, че има създадена Работна група, която работи в широк състав с представители на НПО, бизнеса, гражданите и общинската администрация и те изготвят доклади, с които се отчита изпълнението на плана.

- В подточка *„Преглед на проблемите, възникнали в процеса на прилагане на общинския план за развитие през съответната година, както и мерките за преодоляване на тези проблеми“* не са посочени проблеми;

- В подточка *„Мерките за осигуряване на информация и публичност на действията по изпълнение на общинския план за развитие“* е описано, че ОПР е публикуван на сайта на общината, като текущо се публикува информация за стартиралите проекти и фазата на тяхното развитие. Публикувани са всички актуални стратегически документи. На сайта на общината се публикува и друга информация, отразяваща инициативите на общината и местното развитие. Осигурена е публичност и прозрачност и засилване участието на гражданите на общината във вземането на решения, чрез публикуване на проекти на наредби, правилници, програми, стратегии и др. в сайта на общината в секция *„За публично обсъждане“*;

- В подточка *„Мерките за постигане на необходимото съответствие на общинския план за развитие със секторните политики, планове и програми на територията на общината, включително мерките за ограничаване изменението на климата и за адаптацията към вече настъпилите промени“* липсва информация;

- В подточка *„Мерките за прилагане принципа на партньорство“* е отбелязано, че за прилагането му общинската администрация осъществява партньорски проекти както с други общини от България, така и с неправителствени организации и други юридически лица;

- Подточка *„Резултатите от извършени оценки към края на съответната година“* липсва;

- Точка *„Изпълнението на проекти, допринасящи за постигане на целите и приоритетите на общинските планове за развитие и на областната стратегия за развитие“* е представена в Годишния доклад за 2017 г.;

- В точка *„Заклучения и предложения за подобряване на резултатите от наблюдението“* липсват препоръки.

При изготвянето на годишните доклади, оценителят препоръчва:

- Да се спазва структурата за изготвяне на Годишни доклади съгласно чл. 91, ал.8 от ППЗРР.

Следва да се има предвид, че от 2016 г. има изменения на структурата на Годишния доклад, залегнали в ППЗРР и е необходимо тези промени да се вземат

предвид при изготвянето на годишните доклади, като се включат и мерките за постигане на необходимото съответствие на общинския план за развитие със секторните политики, планове и програми на територията на общината, включително мерките за ограничаване изменението на климата и за адаптацията към вече настъпилите промени и изпълнението на проекти, допринасящи за постигане на целите и приоритетите на общинските планове за развитие и на областната стратегия за развитие.

4. Проблеми, възникнали при прилагане на ОПР 2014-2020

През първите четири години от периода на изпълнение на ОПР се наблюдават и следните проблеми, които пряко и/или косвено са оказали влияние върху изпълнението на плана:

- Забавяне стартирането на оперативните програми и ПРСР за периода 2014-2020 г., което обуславя 2014 г. и 2015 г. като „нулеви“ в усвояването на средства от ЕС за програмния период 2014-2020 г.;
- Липсват активно действащи НПО.

5. Предприети мерки за осигуряване на информация, публичност и партньорство на ОПР на община Стражица

Осигуряването на партньорство, публичност и прозрачност на всички нива при осъществяване на процесите на планиране, програмиране, финансиране, наблюдение и оценка е основен принцип, залегнал в държавната политика за регионално развитие. Този принцип се спазва с цел ефективното изпълнение на Общинския план за развитие и на двата етапа от неговото действие – при разработването и реализирането му. Процесите по прилагане на принципа на партньорство, информация и публичност на ОПР на община Стражица са представени в обобщение.

Общинският план за развитие за периода 2014-2020 г. е разработен на базата на взаимодействие и поддържане на активна комуникация между общинските служители, държавните структури, бизнеса, културните институции, неправителствения сектор, образователните институции, граждани и др.

Основен източник за *информираност на обществото по отношение на изпълнението на Общинския план за развитие, публичност и прозрачност, е официалната уебстраница на Община Стражица - <http://strazhitsa.com/>* в която се

публикуват за обществено обсъждане всички нормативни актове, документи, стратегии, планове и програми на общината. На нея се публикува и информация за изпълняваните и реализираните проекти, както и за документите, резултат от тяхното изпълнение.

Информация и публичност на действията по изпълнение на ОПР се предоставят на граждани и организации чрез следните комуникационни канали:

- Чрез информационни справки, внасяни в общинския съвет за промените по бюджета за съответната година;
- Чрез актуализиране на информацията в сайта на общината;
- Провеждане на дискусии;
- Чрез публикации в регионалните медии, вкл. електронните им издания.

В заключение на горепосоченото, може да се даде отлична оценка за дейностите по информация и публичност на ОПР, които Община Стражица изпълнява.

6. Съответствие на ОПР 2014-2020 със секторни политики, планове и програми на територията на община Стражица

За постигане съответствие на ОПР със секторните политики, планове и програми на територията на общината, мерките, които се предприемат, са:

- приемане и актуализиране на приетите от Общински съвет – Стражица наредби, стратегии, концепции, програми, планове и др. в съответствие с целите и мерките, предвидени в ОПР;
- разглеждане на предложения от заинтересованите страни в постоянните комисии на Общинския съвет и внасяне на предложения за решения от ОбС.

В съответствие с приоритетите на ОПР по-долу в табличен вид са представени приетите стратегически документи, които допълват плана.

Таблица 10. Допълващи ОПР стратегически документи за периода 2014-2020 г.

Стратегически цели на ОПР Стражица 2014-2020 г.	Стратегически документи на Община Стражица, допринасящи за реализацията на ОПР Стражица 2014-2020 г.
Приоритет 1. Традиционни отрасли и бизнес среда	
Приоритет 2. Туризъм и културно-историческо наследство	• Програма за развитие на туризма в община Стражица 2016-2020 г.; • План за изпълнение на програмата за развитието на туризма в община Стражица 2016-2020 г.

Стратегически цели на ОПР Стражица 2014-2020 г.	Стратегически документи на Община Стражица, допринасящи за реализацията на ОПР Стражица 2014-2020 г.
Приоритет 3. Развитие на човешките ресурси	• Стратегия за подкрепа за личностното развитие на децата и учениците 2017-2018 г.; • Стратегия за развитие на социалните услуги в община Стражица 2016-2020 г.; • Актуализиран план за действие за изпълнение на стратегията за интеграция на ромите и други малцинства на територията на община Стражица; • План за младежта на община Стражица 2014-2016 г.
Приоритет 4. Достъпност и качество на средата за живот	• Стратегия за управление на общинската собственост на община Стражица за периода 2017-2019 г.; • Програма за управление и разпореждане с имотите - общинска собственост в община Стражица 2017 г.; • Програма за опазване на околната среда на община Стражица 2016-2020 г.; • План за противодействие на тероризма в община Стражица 2016 г.; • Общ устройствен план на община Стражица; • Общинска краткосрочна програма за насърчаване използването на енергия от възобновяеми източници и биогорива в община Стражица 2014-2017 г.
Приоритет 5. Добро управление и партньорство	• Програма за управление на община Стражица през мандат 2015-2019 г.

Източник: Справка Община Стражица

Необходимо е по отношение на секторните политики да се прилага също механизъм за съгласуване, мониторинг, контрол и отчитане на резултатите от изпълнението им, като тези резултати намират отражение и при годишното отчитане на изпълнението на ОПР за останалия срок от действието му.

7. Резултати от извършени оценки за периода 2014-2017 г.

Настоящата междинна оценка е втора оценка за периода 2014-2020 г., извършвана до този момент на ОПР Стражица 2014-2020 г. През 2014 г. е изготвена регламентираната в ППЗРР Предварителна оценка на общинския план за развитие на община Стражица, като по този начин е спазен ЗРР. Изработена е Междинна оценка на ОПР на община Стражица за периода 2007-2013 г., така че настоящата междинна оценка се явява и втора междинна, извършвана до този момент.

8. Оценка на ОПР по отношение на социално-икономическото развитие

В социално-икономическия анализ на ОПР са включени и анализирани всички компоненти като природно-географска характеристика, брой и динамика на населението,

структури на населението, естествено възпроизводство, механичен прираст, пазар на труда, икономическо, социално инфраструктурно и екологично развитие. За целта са използвани официални източници на информация за периода 2007-2012 г. Поради този факт би било добре при изготвяне на актуализация на Общинския план за развитие да бъдат актуализирани и данните в социално-икономическото развитие на общината, за да се проследят промените през първите четири години от изпълнението на плана. Необходимо е включването на база данни за детските и учебни заведения.

9. Актуалност на SWOT анализа

В изведеният SWOT анализ на ОПР на Стражица са посочени силните и слаби страни, които се свързват с вътрешната среда и възможности и заплахи, които се свързват с външната среда. Изготвеният SWOT анализ е актуален и към днешна дата няма преплитане на силни страни и възможности, както и на слаби страни със заплахи. Не се наблюдава объркване на желания с възможности.

След евентуална актуализация на аналитичната част на плана, както и при необходимост, би могъл да се актуализира и SWOT анализа.

10. Актуализирана програма за реализация

Както вече бе споменато през 2016 г. е извършена Актуализация на Програмата за реализация на ОПР Стражица с решение №88 от 31.03.2016 г. Тъй като Междинната оценка е извършена на база на Актуализираната програма за реализация, която се разминава с първоначално приетата Индикативна финансова таблица в ОПР Стражица 2014-2020 г., в тази точка оценителят отбелязва всички промени, които са извършени в Актуализираната програма за реализация по приоритети:

По Приоритет 1:

1. Проект „Създаване на нови и модернизиране на съществуващи растениевъдни и животновъдни стопанства“ – редуцирана е индикативната финансова стойност от 400 хил. лв. на 300 хил. лв.;

2. Проект „Обновление и усъвършенстване на технологиите в МСП, чрез въвеждане на нисковъглеродни, енергийно ефективни и безотпадни технологии“ – редуцирана е индикативната стойност от 3 000 хил. лв. на 2 100 хил. лв.;

3. Проект „Създаване на нови предприятия в хранително-вкусовата и дървопреработвателната промишленост“ – редуцирана е индикативната стойност от 1 200 хил. лв. на 900 хил. лв.;

4. Проект „Създаване на нови и разширяване на съществуващи овощни, трайни и зеленчукови насаждения“ - редуцирана е индикативната стойност от 900 хил. лв. на 700 хил. лв.;

5. Проект „Изграждане на местни пазари за реализация на земеделска и животновъдна продукция“ - променен е периода на реализация от 2018-2020 г. на 2017-2020 г.;

6. Проект „Увеличаване на площите за производство на сертифицирани биологични земеделски и животновъдни продукти“ - редуцирана е индикативната стойност от 600 хил. лв. на 500 хил. лв.; променен е периода на реализация от 2015-2020 г. на 2016-2020 г.

7. Проект „Изготвяне на маркетингова стратегия на индустриалната зона“ - променен е периода на реализация – от 2015-2016 г. става само 2016 г.

По Приоритет 2:

8. Проект „Разработване на пакет от тематични туристически услуги, продукти и атракции, които да се интегрират в междуобщинска и регионална туристическа инфраструктура, вкл. промоция“ – променен е периода на реализация от 2015-2020 г. става 2016-2020 г.

9. Проект „Разширяване на мрежата от екопътеки и създаване на нови“ е променен на „Разширяване на мрежата от туристически пътеки и екопътеки и създаване на нови“, индикативната стойност на проекта е увеличена от 60 хил. лв. на 400 хил. лв.

10. Добавен е нов проект „Изграждане на велоалеи“ на стойност 400 хил. лв. с период на реализация 2016-2020 г.

11. Премахнат е проект „Дендрология – градски парк Стражица“, тъй като е изпълнен;

12. Благоустрояване и промотиране на обект „Туристическа атракция Св. Марина“ – редуцирана е индикативната стойност от 150 хил. лв. на 50 хил. лв., променя се периода на реализация от 2015-2020 г. на 2016-2020 г.

13. Реконструкция на лятно кино гр. Стражица - редуцирана е индикативната стойност от 750 хил. лв. на 400 хил. лв., променя се периода на реализация от 2018-2020 г. на 2017-2020 г.

14. Ремонт на закрито кино гр. Стражица – отпада от Актуализираната програма за реализация;

15. Добавя се нова дейност „Възстановяване на сградата на Килийно училище гр. Стражица и разкриване на музей“ на стойност 400 хил. лв.;

16. Актуализиране на общинската програма за развитие на туризма - променя се периода на реализация от 2014-2015 г. става на 2016 г.;

17. Основен ремонт на хотел в с. Камен - редуцирана е индикативната стойност от 100 хил. лв. на 20 хил. лв.;

18. Изграждане на къщи за гости, вкл. среда за хранене и отдих - редуцирана е индикативната стойност от 500 хил. лв на 400 хил. лв.; променя се срока на реализация от 2015-2020 г. става на 2016-2020 г.;

19. Дигитализиране на художествения фонд на галерията-отпада в Актуализираната програма за реализация;

20. Добавя се дейност „Проучване на културно-историческото наследство“ на стойност 50 хил. лв.;

21. Подобряване условията за експониране и представяне на местното културно наследство в изложбена зала гр. Стражица чрез въвеждане на съвременни техники за интерпретация и анимация - отпада от Актуализираната програма за реализация;

22. Провеждане на фестивал „Житената питка” - редуцирана е индикативната стойност от 35 хил. лв. на 25 хил. лв.; променен е срока на реализация от 2014-2020 г. на 2016-2020 г.;

23. „Музиката на родния край“ отпада от Актуализираната програма за реализация, тъй като е изпълнен;

24. „Да съхраним родното за бъдното“ - отпада от Актуализираната програма за реализация, тъй като е изпълнен;

25. Добавя се фестивал „Фолклорна палитра“ на стойност 5 хил. лв.;

26. Ежегодно организиране на Каралийчеви дни - увеличена е стойността от 10 хил. лв. на 20 хил. лв.; променя се срока на реализация от 2014-2020 г. на 2016-2020 г.

По Приоритет 3:

27. Работа с родители, социални работници и медиатори в училищата при деца от ромски произход - отпада;

28. Добавя се проект „Подкрепа за предучилищна подготовка на децата в неравностойно положение от община Стражица“ на стойност 340 хил. лв.;

29. Провеждане на извънкласни форми на обучение в сфери от интерес на учащите и с прилагане на съвременни ИКТ - редуцирана е индикативната стойност от 250 хил. лв. на 180 хил. лв.;

30. Организиране на курсове за повишаване на квалификацията и уменията в съответствие с изискванията на пазара на труда и съвременни ИКТ - редуцирана е индикативната стойност от 400 хил. лв. на 290 хил. лв.; периодът на реализация се променя от 2015-2020 г. на 2016-2020 г.;

31. Провеждане на обучения за придобиване на професионална квалификация, преквалификация и ключови компетентности за лица в риск от социално изключване и младежи от маргинализирани общности - редуцирана е индикативната стойност от 300 хил. лв. на 280 хил. лв.; периодът на реализация се променя от 2015-2020 г. на 2016-2020 г.

32. Повишаване квалификацията на педагогическия персонал, вкл. в планирането и провеждането на интеркултурно образование и работа със съвременни ИКТ - редуцирана е индикативната стойност от 150 хил. лв. на 110 хил. лв.;

33. Осигуряване на стажове в общинска администрация и местни предприятия за безработни и завършващи средно образование младежи, вкл. такива в риск от социално изключване и младежи от маргинализирани общности - редуцирана е индикативната стойност от 200 хил. лв. на 150 хил. лв.;

34. Осигуряване на заетост на безработни лица по програми, насърчаващи заетостта - редуцирана е индикативната стойност от 400 хил. лв. на 290 хил. лв.; периодът на реализация се променя от 2015-2020 г. на 2016-2020 г.;

35. Добавя се проект „Активиране, обучение и интеграция в заетост на неактивни младежи“ на стойност 220 хил. лв.;

36. Предоставяне на услуги за професионално насочване и информация сред завършващи младежи, такива в риск от социално изключване и младежи от маргинализирани общности - променен срок на реализация от 2014-2020 г. на 2016-2020 г.

По Приоритет 4:

37. Рехабилитация на общински пътища - увеличена е стойността от 2 400 хил. лв. на 2 500 хил. лв.; променен е срока на реализация от 2014-2020 г. на 2016-2020 г.

38. Ремонт на улици в населените места на общината - променен е срока на реализация от 2014-2020 г. на 2016-2020 г.;

39. Реконструкция на ВиК мрежа и доизграждане на ПСОВ в гр. Стражица - променен е срока на реализация от 2014-2020 г. на 2016-2020 г.;

40. Добавен е проект „Реконструкция на ВиК мрежата в селата на общината“ на стойност 6 000 хил. лв.;

41. Изграждане на вътрешна канализационна мрежа и пречиствателно съоръжение с. Камен на стойност 4 390 хил. лв. е променен на „Доизграждане на вътрешна канализационна мрежа с. Камен“ на стойност 2 000 хил. лв.;

42. Изграждане на вътрешна канализационна мрежа и пречиствателно съоръжение с. Кесарево на стойност 4 799 хил. лв. е променен на „Доизграждане на вътрешна канализационна мрежа с. Кесарево“ на стойност 2 000 хил. лв.;

43. Изграждане на вътрешна канализационна мрежа и пречиствателно съоръжение с. Сушица на стойност 3 810 хил. лв. е променен на „Доизграждане на вътрешна канализационна мрежа с. Сушица“ на стойност 2 000 хил. лв.;

44. Отпадат 2 дейности: „Подмяна уличен водопровод по път III - 4082 „Чешма – Кесарево“ от републиканска пътна мрежа в участъка през с. Кесарево, община Стражица“ и „Подмяна уличен водопровод по път III- 514 „Камен – Драганово“ от Републиканска пътна мрежа в участъка през с. Камен, общ. Стражица“, тъй като са изпълнени;

45. Реконструкция и подмяна на довеждащ водопровод за с. Бряговица /от ПС „Джулюница“ до връзка с вътрешна водопроводна мрежа/ - променен е източника на финансиране от ПРСР на ПУДООС;

46. Добавя се „Доизграждане канализационна мрежа гр. Стражица“ на стойност 260 хил. лв.;

47. Ремонт и реконструкция на покрив и подмяна на покривни материали на ОУ с. Кесарево – 85 хил. лв. е променен на „Ремонт/оборудване/обзавеждане на ОУ с. Кесарево и физкултурен салон към него“ на стойност 400 хил. лв.;

48. Добавя се „Ремонт/обзавеждане/оборудване на СОУ „Ангел Каралийчев“ гр. Стражица“ на стойност 600 хил. лв.;

49. „Ремонт и обновяване на стадиона в гр. Стражица и прилежащите му сгради“ е редуцирана индикативната стойност от 750 хил. лв. се намалява на 400 хил. лв.;

50. Отпада дейност „Ремонт и обновяване на спортна зала гр. Стражица“;

51. Добавена е дейност „Ремонт и обновяване на стадионите в селата“ на стойност 300 хил. лв.;

52. Добавена е дейност „Изграждане на фитнес площадка на открито в гр. Стражица“ на стойност 100 хил. лв.;

53. Добавена е дейност „Ремонт/оборудване/ обзавеждане на физкултурен салон гр. Стражица“ - 1 000 хил. лв.;

54. Добавена е дейност „Изграждане на две многофункционални спортни игрища в гр. Стражица“ на стойност 200 хил. лв.;

55. Изграждане на защитено жилище за младежи с увреждания гр. Стражица“ отпада от Актуализираната програма;

56. Добавя се дейност „Разкриване на нови социални услуги в сградата на ДДУИ с. Г. Сеновец“ на стойност 120 хил. лв.;

57. Реализиране на проект „Услуги за социално включване на деца“ – редуцирана е индикативната стойност от 600 хил. лв. на 338 хил. лв., променен е източника на финансиране от МТСП и общински бюджет на ОПРЧР;

58. Изграждане, реконструкция, ремонт на общински обекти в сферата на здравеопазването и прилежащите им пространства“ е променен на „Изграждане, реконструкция, ремонт, мерки за енергийна ефективност на общински обекти в сферата на здравеопазването и прилежащите им пространства“ е добавен и източник на финансиране ПРСР;

59. Добавена е дейност „Промяна предназначението на едноетажна постройка в дневен център за младежи с увреждания“ на стойност 120 хил. лв.;

60. Добавена е дейност „Промяна предназначението на първия етаж от двуетажна масивна сграда в дневен център за стари хора“ на стойност 90 хил. лв.;

61. Редуцирана е стойността на дейност „Изпълнение на пакет мерки за повишаване на енергийната ефективност в: „Административна сграда на общинска администрация - град Стражица“, „Административна сграда на БКС (Общинска сграда в кв. 102, гр. Стражица) - град Стражица“, „Сградата на ОДЗ „Ангел Каралийчев“ - град Стражица“, както и в други общински сгради от 2 900 хил. лв. на 2 000 хил. лв.;

62. Добавен е „Санитаране на многофамилни жилищни сгради“ на стойност 2 400 хил. лв.;

63. Добавена е дейност „Надстройка на център за информационно обслужване Община Стражица“ на стойност 500 хил. лв.;

64. Увеличена е стойността на „Закриване и рекултивация на общинското депо в гр. Стражица“ от 500 хил. лв. на 1 769 хил. лв.;

65. Добавена е дейност „Преминаване към сметоизвозване на Регионално депо Шереметя“ на стойност 20 хил. лв.;

66. Добавена е дейност „Укрепване на десния бряг на р. Стара река, Подобект: „Почистване на коритото на р. Стара река на стойност 954 хил. лв.;

67. Добавена е дейност „Частична корекция на река „Стара река“ с. Кесарево на стойност 1 500 хил. лв.;

68. Ремонт и обновяване на централни части и площади - редуцирана е стойността от 600 хил. лв. на 400 хил. лв.;

69. Благоустрояване на паркове, зелени площи и зони за отдих - редуцирана е стойността от 1 200 хил. лв. на 1 000 хил. лв.;

70. Вертикална планировка на централна част в с. Виноград - отпада от Актуализираната програма;

71. Добавена е дейност „Изграждане на водна каскада, кв.63 гр. Стражица“ на стойност 300 хил. лв.;

72. Подобряване сигурността на гражданите, чрез инвестиции във видеонаблюдение и други дейности“ - увеличена е индикативната стойност от 150 хил. лв. на 300 хил. лв.

По Приоритет 5:

73. Въвеждане на практики и стандарти за управление на качеството - редуцирана е индикативната стойност от 100 хил. лв. на 80 хил. лв.;

74. Въвеждане на нови и подобряване на съществуващи услуги, вкл. интегриране и електронизация - редуцирана е стойността от 300 хил. лв. на 280 хил. лв.;

75. Въвеждане на интелигентно регулиране, вкл. действия за намаляване на административната тежест - редуцирана е стойността от 70 хил. лв. на 60 хил. лв.;

76. Реализиране на проект: Общинска администрация Стражица - екип от висококвалифицирани ефективни експерти – отпада от Актуализираната програма;

77. Езиково обучение и професионална квалификация на служители на общинска администрация - намалена е стойността от 70 хил. лв. на 50 хил. лв.;

78. Реализиране на проект: Ефективно, ефикасно и устойчиво управление на община Стражица - отпада от Актуализираната програма;

79. Реализиране на проект: Ефективни политики в община Стражица - отпада от Актуализираната програма;

80. Подобряване техническото оборудване на общината /компютри, софтуер и др./ - редуцирана е индикативната стойност от 90 хил. лв. на 80 хил. лв.;

81. Изготвяне на Общ устройствен план на общината - отпада от Актуализираната програма, но е изпълнен;

82. Добавя се дейност „Изготвяне на Кадастрални карти на населените места от общината“ на стойност 120 хил. лв.;

83. Подобряване на процеса за провеждане на обществени консултации - намалена е стойността от 50 хил. лв. на 40 хил. лв.;

84. Осигуряване на по-добра публичност, отчетност и информираност за работата на местната власт – редуцирана е индикативната стойност от 50 хил. лв. на 30 хил. лв.;

85. Продължаване на подкрепата на МИГ Лясковец-Стражица – редуцирана е индикативната стойност от 3 000 хил. лв на 1 500 хил. лв.

V. ИЗВОДИ И ПРЕПОРЪКИ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА СЪОТВЕТНИЯ ДОКУМЕНТ

Общинският план за развитие на община Стражица 2014-2020 г. е основополагащ документ за провеждане на регионална политика на местно ниво. Чрез разработването му е създадена стратегия за развитието на общината, която остава актуална и към днешна дата и са обективирани действията на местната изпълнителна власт. Създадени са условия за планирани и целенасочени действия, с които да се подобри жизнения стандарт на живеещите в общината.

1. Изводи

По отношение на целите, приоритетите, проектите и дейностите:

- В ОПР за периода 2014-2020 г. всички дефинирани приоритети и цели са съгласувани с европейските, националните и регионалните стратегически документи, поради което оценителят няма конкретни препоръки относно подобряване на външната съгласуваност на документа;
- В ОПР Стражица липсва Програма за публично-частни партньорства (ПЧП) съгласно чл. 18, ал. 4 от Закон за ПЧП, която е част от Програмата за реализация на ОПР. С обнародването на новия Закон за концесиите (бр. 96/2017 г., ДВ), който влезе в сила от 1 януари 2018 г. и отмени Закона за концесиите (2006 г.) и Закона за публично-частното партньорство (2013 г.), обаче, задължителният характер на тази програма за общините отпадна;
- Недостатъчен е броят на изпълнените проекти или проекти в процес на изпълнение на обща стойност **35 994 хил. лв.**;
- Не са реализирани публично-частни партньорства;
- Съществен дял са реализираните проекти за подобряване на инфраструктурата;
- Налични са изпълнени/договорени проекти, реализирани от местни предприятия, които повишат конкурентоспособността си;
- Забелязва се неточно изчисление в Програмата за реализация, където записаната планирана стойност на ОПР Стражица е 64 810 хил. лв., а действително сумата е 69 284 хил. лв. Друг недостатък е липсата на съгласуваност между Програмата за реализация и Индикативната финансова таблица, което се дължи на факта, че при извършената Актуализация на Програмата за реализация през 2016 г. промените в индикативните стойности по приоритети не са отчетени в Индикативната финансова

таблица. Необходимо е при една евентуална бъдеща актуализация на ОПР Стражица да се актуализира и Индикативната финансова таблица.

- Налично е ефикасно комбиниране на различни финансови източници, вкл. собствени средства от общинския бюджет, финансиране от централния бюджет и фондовете на ЕС с превес на Програмата за развитие на селските райони, Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“, Оперативна програма „Административен капацитет“;

- Средствата от Фондовете на Европейския съюз са основополагащи за развитието на общината и изпълнението на плана. Размерът им е **51%** от изпълнението на ОПР. На второ място по изпълнение са средствата от Централния бюджет – **41%**, следвани от средства от Общинския бюджет – **4%**. На последно място са средствата от Частни фондове и фирми в размер на **4%**;

- Отлична степен на техническо изпълнение – **54%** и отлично финансово изпълнение на ОПР – **56%** от общата финансова рамка за 2020 г.;

- Приоритетите бележат различно техническо и финансово изпълнение:
 - По **Приоритет 1** за традиционни отрасли и бизнес среда се наблюдава **33%** техническо изпълнение и **49%** финансово изпълнение;
 - По **Приоритет 2** за туризъм и културно-историческо наследство се наблюдава **53%** техническо изпълнение и **21%** финансово изпълнение;
 - По **Приоритет 3** за развитие на човешките ресурси техническото изпълнение е в размер на **64%**, а финансовото изпълнение е в размер на **46%**;
 - По **Приоритет 4** за достъпност и качество на средата за живот техническото изпълнение е в размер на **58%**, а финансовото изпълнение е в размер на **61%**;
 - По **Приоритет 5** за добро управление се наблюдава **50%** техническо изпълнение и **26%** финансово изпълнение.

По отношение на индикаторите:

- Не са заложили междинни стойности, което затруднява по-детайлната оценката на индикаторите;

- Необходимо е премахването на част от индикаторите, за които не се води статистика на местно ниво: „Относителен дял на лицата над 7 години със средно и висше

образование“, „Диверсифицирани доходи“, „Лица в риск от бедност и социално изключване“.

По отношение на наблюдението и изпълнението на ОПР:

- Има изготвена Предварителна оценка на ОПР Стражица;
- Изготвени са ежегодните годишни доклади за отчитане на изпълнението на ОПР за 2014, 2015, 2016 и 2017 г., като по този начин е спазен чл. 91, ал. 8 от Правилника за прилагане на Закона за регионалното развитие;
- Приложение на ограничен набор за планиране и регулярно отчитане изпълнението на ОПР, включително годишни планове за изпълнение на ОПР; единни стандарти за отчитане на проекти и индикатори с принос към ОПР от страна на отделните дирекции и ресори.

2. Препоръки

По отношение на целите, приоритетите, проектите и дейностите:

- Да се коригират допуснатите грешки при изчисляване на крайната стойност в бюджета на ОПР в Програмата за реализация;
- Необходимо е съгласуване на Програмата за реализация с Индикативната финансова таблица;
- Необходимо е добавяне на мярка, свързана с борбата с изменение на климата;
- Добавяне на мярка, свързана със справянето с бедствия и аварии.

По отношение на индикаторите:

- Необходимо е премахването на част от индикаторите, тъй като за тях не се поддържат данни на общинско ниво.

По отношение на наблюдението и изпълнението на ОПР:

- Разработване на годишни доклади за изпълнението на ОПР, спазвайки структурата в чл. 91 от Правилника за прилагане на Закона за регионалното развитие;
- Обсъждане на доклада в рамките на общинска администрация и с ключови външни партньори;

- Изготвяне на годишен план за изпълнение на ОПР на база приоритизирани проекти за изпълнение и дефинирани проекти с принос към ОПР от отделните дирекции и ресори;
- В годишните доклади за наблюдение на изпълнението на ОПР да се включват и изпълнените проекти на бизнеса по ПРСР, които засягат селското и горско стопанство. Проектите са публични на следния линк: <http://iacs-online.dfz.bg/>;
- Осигуряване на информация и публичност за изпълнението на ОПР Стражица на Интернет страницата на община Стражица.

С оглед на изведената междинна оценка, анализа на тенденциите на статистическите показатели, изградения капацитет за разработване и управление на проекти, *оценителят дава добра оценка относно местното развитие на община Стражица и прогноза за отлично финансово и техническо изпълнение на ОПР на община Стражица за периода 2014-2020 г.*

VI. ПРИЛОЖЕНИЯ

Приложение №1. Списък с проекти за междинна оценка ОПР Стражица 2014-2020 за периода 2014-2017 г.

№	Наименование на дейността/проекта	Източник на финансиране - програма	Бенефициент / партньор	Период на изпълнение					Бюджет (в хил. лв.)
				14	15	16	17	Статус	
	Общински план за развитие община Стражица								35 994
	Приоритет 1. Традиционни отрасли и бизнес среда								2 945
1	Проект „Развитие на управленския капацитет на СИТ 70 ООД чрез въвеждане на системи за управление“	ОПИК	Бизнес организация				X	Текущ	485
2	Проекти по подмярка 6.1. „Стартова помощ за млади земеделски стопани“ - 7 бр. подкрепени предприятия	ПРСР	Бизнес организации			X	X	Текущ	343
3	Проекти по подмярка 6.3. „Стартова помощ за развитие на малки стопанства“ - 5 бр. подкрепени предприятия	ПРСР	Бизнес организации			X	X	Текущ	145
4	Проекти по подмярка 4.1. „Инвестиции в земеделски стопанства“ - 2 бр. подкрепени предприятия за складово стопанство за съхранение на зърнени култури и проект за изграждане на складова сграда за инвентар, закупуване на кошери	ПРСР	Бизнес организации			X	X	Текущ	1 972
	Приоритет 2. Туризм и културно-историческо наследство								847
1	Проект „Да съхраним родното за бъдното“	ПРСР	Община Стражица	X	X			Изпълнен	56
2	Проект „Музиката на родния край“	ПРСР	Община Стражица	X	X			Изпълнен	43
3	Проект „Подобряване условията за експониране и представяне на местното културно наследство в изложбена зала в гр. Стражица“	ПРСР	Община Стражица	X	X			Изпълнен	53
4	Ремонт на хотел в с. Камен	Общински бюджет	Община Стражица	X				Изпълнен	25

№	Наименование на дейността/проекта	Източник на финансиране - програма	Бенефициент / партньор	Период на изпълнение					Статус	Бюджет (в хил. лв.)
				14	15	16	17			
5	Проект Туристическа атракция „Св. Марина“	ПРСР	Община Стражица	X	X			Изпълнен	22	
6	Ремонт на кино, гр. Стражица	ПРСР	Община Стражица	X	X			Изпълнен	87	
7	Разходи за културния календар	Общински бюджет	Община Стражица	X	X	X	X	Текущ	61	
8	Изграждане на къща за гости в с. Благоево	ПРСР	Бизнес организации		X	X		Изпълнен	400	
9	Изграждане на къща за гости в с. Горски Сеновец	Частни фондове	Бизнес организации		X	X		Изпълнен	100	
	Приоритет 3. Развитие на човешките ресурси								1 055	
1	Проект „Създаване на нови работни места в „Тотал Вино“, гр. Лясковец“	ОПРЧР	Бизнес организация			X	X	Текущ	242	
2	Проект „Моят дом“	ОПРЧР	Община Стражица	X	X			Изпълнен	89	
3	Проект „Активиране, обучение и интеграция в заетост на неактивни младежи“	ОПРЧР	Община Стражица	X	X	X		Изпълнен	224	
4	Регионална програма за заетост	ОПРЧР	Община Стражица				X	Изпълнен	22	
5	Проект „Обучение и заетост на младите хора“	ОПРЧР	Община Стражица			X	X	Изпълнен	80	
6	Повишаване на квалификацията на педагогическия персонал в училища и детски градини в община Стражица	Общински бюджет	Община Стражица	X	X	X	X	Текущ	46	
7	Провеждане на извънкласни форми на обучение	Общински бюджет	Общински детски комплекс	X	X	X	X	Текущ	167	

№	Наименование на дейността/проекта	Източник на финансиране - програма	Бенефициент / партньор	Период на изпълнение					Статус	Бюджет (в хил. лв.)
				14	15	16	17			
8	Разходи за спортния календар	Общински бюджет	Община Стражица	X	X	X	X	Текущ	185	
	Приоритет 4. Достъпност и качество на средата за живот								30 519	
1	„Реконструкция и подмяна на довеждащ водопровод до с. Бряговица от ПС „Джулюница“	МРРБ	Община Стражица				X	Текущ	655	
2	Проект „Изпълнение на дейности по укрепване на речните брегове и дъно на река Голяма река в регулацията на гр. Стражица и дейности по укрепване на речните брегове и дъно на дерето в с. Горски Сеновец”	ОПРР	Община Стражица	X				Изпълнен	1 048	
3	Проект „Защитено жилище, гр. Стражица“	ПРСР	Община Стражица	X	X			Изпълнен	334	
4	Вертикална планировка на централната част в с. Виниград	ПРСР	Община Стражица	X	X			Изпълнен	187	
5	Укрепване на мост на ул. „Ал. Стамболийски“, с. Сушица	МКВП	Община Стражица		X	X		Изпълнен	320	
6	Подпорно съоръжение, ул. „Пета“ в с. Асеново, община Стражица	МКВП	Община Стражица		X	X		Изпълнен	448	
7	Рехабилитация на обществени площи в община Стражица	ПРСР	Община Стражица	X	X			Изпълнен	62	
8	Строително-монтажни работи по енергийна ефективност в общинска сграда в кв. 76, гр. Стражица	ПРСР	Община Стражица	X	X			Изпълнен	151	
9	Дендрология градски парк	ПРСР	Община Стражица	X	X			Изпълнен	46	
10	Ремонт и реконструкция на покрив и подмяна на покривни материали на ОУ, с. Кесарево	Проект „Красива България“	Община Стражица	X	X			Изпълнен	85	

№	Наименование на дейността/проекта	Източник на финансиране - програма	Бенефициент / партньор	Период на изпълнение					Статус	Бюджет (в хил. лв.)
				14	15	16	17			
11	Проект „Вътрешна канализационна мрежа, с. Кесарево“	ПРСР	Община Стражица	X	X			Изпълнен	4 800	
12	Проект „Вътрешна канализационна мрежа с пречиствателно съоръжение в с. Камен“ - етап 1	ПРСР	Община Стражица	X	X			Изпълнен	4 390	
13	Проект „Вътрешна канализационна мрежа с пречиствателно съоръжение в с. Сушица“ - етап 1	ПРСР	Община Стражица	X	X			Изпълнен	3 811	
14	Проект „ПСОВ вътрешна канализационна мрежа ПИ 000223 по КВС землище, с. Сушица“	ПРСР	Община Стражица	X	X			Изпълнен	1 532	
15	Подмяна на уличен водопровод и канализация по път III-514 „Камен-Драганово“ от републиканска пътна мрежа в участък, с. Камен	МРРБ	Община Стражица	X	X			Изпълнен	1 289	
16	Подмяна уличен водопровод по път III- 4082 „Чешма-Кесарево“ от Републиканската пътна мрежа в участъка през с. Кесарево	ПУДООС	Община Стражица	X	X			Изпълнен	699	
17	Възстановяване /рехабилитация/ и реконструкция на водопровод в съществуващо трасе за водоснабдяване на селата Благоево, Владислав и Балканци	ПУДООС	Община Стражица			X	X	Текущ	571	
18	Довършителни дейности в храм Св. Архангел Михаил	ПРСР	Община Стражица	X	X			Изпълнен	72	
19	Ремонт на улици	ПИП РУРР	Община Стражица	X				Изпълнен	1 741	
20	Център за настаняване от семеен тип за стари хора	Проект „Красива България“	Община Стражица	X	X	X		Изпълнен	178	
21	Ремонт на общински улици, площади, вътрешно квартални пространства и общински пътища на община Стражица	МРРБ	Община Стражица		X	X	X	Текущ	800	

№	Наименование на дейността/проекта	Източник на финансиране - програма	Бенефициент / партньор	Период на изпълнение					Статус	Бюджет (в хил. лв.)
				14	15	16	17			
22	Рехабилитация /реконструкция / изграждане на общинска пътна мрежа и улична мрежа инфраструктура в община Стражица в т. ч. Основен ремонт път VTR 2290 /III-407 Лозен - Орловец/ Виноград - Паисий/ VTR 1292, Основен ремонт път VTR 3298 /III - 407 Мирово - Стражица/ - язовир Стражица, Основен ремонт път VTR 1286 /III-4082, Кесарево - жп гара Кесарево/ - граница община /Стражица - Лясковец/ - Джулюница /I-4/, Основен ремонт път VTR 2283 /III-407/, Мирово - жп гара Асеново - Асеново; Ремонт ул. „Свобода“ с. Царски извор, Ремонт ул. „Д. Благоев“ и ул. „Шейново“ с. Г. Сеновец, Основен ремонт на улица „Орловска“, гр. Стражица и други	Централен/ Общински бюджет	Община Стражица	X	X	X	X	Текущ	734	
23	Благоустрояване на образователната инфраструктура в община Стражица в т.ч. Ремонт покрив на ОДЗ „Ангел Каралийчев“ - филиал с. Бряговица, Ремонт отоплителна инсталация на ОДЗ „Ангел Каралийчев“ - филиал с. Царски извор, Изработка, доставка и монтаж на алуминиеви врати с антипаник брава и автомат за затваряне на ОДЗ и ЦДГ, Основен ремонт на отоплителна инсталация на ОУ „Николай Райнов“ с. Кесарево, Изграждане на пожароизвестителна инсталация за ОДЗ „Сава Цонев“, Изграждане и пускане в експлоатация на пожароизвестителна инсталация в ОДЗ „Ангел Каралийчев“ гр. Стражица; ремонт на дограма на ЦДГ Лозен	Централен/ Общински бюджет	Община Стражица	X	X	X	X	Текущ	174	
24	Благоустрояване на здравната и социалната инфраструктура в община Стражица в т. ч. Ремонт на отоплителна инсталация в Защитено жилище гр. Стражица, Ремонт на здравна служба с. Кесарево, Ремонт отоплителна инсталация на Дом за деца Г. Сеновец, Ремонт отоплителна инсталация на Дневен център Г. Сеновец ; ремонт на пенсионерски клубове в селата Виноград, Горски Сеновец, Нова Върбовка	Централен/ Общински бюджет	Община Стражица	X	X	X	X	Текущ	268	
25	Строително-ремонтни дейности на три жилищни сгради в гр. Стражица: жилищен блок на ул. „Стадиона“ № 1,3,5,7, жилищен блок на ул. „Михаил Друмев“ № 15,17,19,21, жилищен блок на ул. „Михаил Друмев“ № 23,25,27,29,31	НПЕЕМЖС	Община Стражица		X	X	X	Изпълнен	3 199	

№	Наименование на дейността/проекта	Източник на финансиране - програма	Бенефициент / партньор	Период на изпълнение					Бюджет (в хил. лв.)
				14	15	16	17	Статус	
26	Реконструкция и внедряване на мерки за енергийна ефективност на улично осветление в община Стражица - първи етап	Централен бюджет	Община Стражица			X	X	Изпълнен	173
27	Изграждане на интегрирана система за видеонаблюдение и охрана на територията гр. Стражица - първи и втори етап	Общински бюджет	Община Стражица			X	X	Изпълнен	267
28	Изграждане на зона за отдих в кв. 28, с. Бряговица	Централен бюджет	Община Стражица				X	Изпълнен	10
29	Благоустрояване на културната инфраструктура	Централен/ Общински бюджет	Община Стражица	X	X	X	X	Текущ	58
30	Ремонт на съблекални в общинска сграда, кв. 168, гр. Стражица	Общински бюджет	Община Стражица		X			Изпълнен	25
31	Ремонт на язовирите Сусурлъка и Ръбе	МКВП	Община Стражица				X	Текущ	566
32	Ремонт на алеи в гробищен парк гр. Стражица	Централен бюджет	Община Стражица	X				Изпълнен	10
33	Ремонт на автоспирка	Централен/ Общински бюджет	Община Стражица		X			Изпълнен	42
34	Проект „Услуги за ранно детско развитие в община Стражица“	ОПРЧР	Община Стражица			X	X	Текущ	338
35	Проект „Осигуряване на топъл обяд в община Стражица“	ФЕПНЛ	Община Стражица			X	X	Текущ	353
36	Проект „Подкрепа за независим живот в община Стражица“	ОПРЧР	Община Стражица			X	X	Текущ	500
37	Проект „Деинституционализация на социални услуги в община Стражица“	ОПРР	Община Стражица				X	Текущ	390

№	Наименование на дейността/проекта	Източник на финансиране - програма	Бенефициент / партньор	Период на изпълнение					Статус	Бюджет (в хил. лв.)
				14	15	16	17			
38	Проект „Грижи в дома за независим и достоен живот в община Стражица“	ОПРЧР	Община Стражица	X				Изпълнен	163	
39	Изграждане на детски площадки в селата Асеново и Камен	ПУДООС	Община Стражица		X			Изпълнен	20	
40	Изграждане на детска площадка в с. Бряговица	Общински бюджет	Община Стражица			X		Изпълнен	10	
	Приоритет 5. Добро управление и партньорство								628	
1	Проект „Повишаване компетентността на служителите в община Стражица“	ОПАК	Община Стражица	X				Изпълнен	73	
2	Проект „Компетентни и ефективни служители - съвременна администрация“	ОПАК	Община Стражица	X	X			Изпълнен	51	
3	Проект по подмярка 19.1 „Помощ за подготвителни дейности за изготвяне на Стратегия за ВОМР на общините Лясковец-Стражица“	ПРСР	Сдружение „Местна инициативна група Лясковец-Стражица“			X	X	Текущ	48	
4	Проект „Изработване на Общ устройствен план на община Стражица“	Централен бюджет	Община Стражица			X	X	Изпълнен	192	
5	Модернизация на техническото оборудване в общината	Общински бюджет	Община Стражица	X	X	X	X	Текущ	104	
6	Въвеждане на стандарт ISO 9001:2015	Общински бюджет	Община Стражица				X	Изпълнен	1	
7	Трансгранично партньорство между община Болинтин Вале и община Стражица, с цел подобряване на системата за вземане на решения - редици от мостове и врати	ТГС България-Румъния	Община Стражица				X	Текущ	159	

Източник: ИСУН (<http://umispublic.government.bg/>), ИСУН 2020 (<http://2020.eufunds.bg/>), Справка Проекти на ПРСР (<http://dfz.bg/bg/programa-za-razvitiie-na-selskite-raioni/-2007---2013/> и <http://dfz.bg/bg/prsr-2014-2020/prsr--2014-2020-pulic/>), Справка с други проекти на Община Стражица